

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Mesleki Tutumlarının Ölçümü: Pamukkale Öğretmen ve Psikolojik Danışman Adayı Formları

Erdinç Duru¹, Ömür Kaya Kalkan², Turgut Türkdoğan³, Özen Yıldırım⁴, Murat Balkıs⁵ ve Ahu Arıcıoğlu⁶

• **Geliş Tarihi:** 26.05.2022 • **Kabul Tarihi:** 05.09.2022 • **Yayın Tarihi:** 02.05.2023

Öz

Bu çalışmanın amacı, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını ölçmeyi amaçlayan, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Bu kapsamda farklı katılımcı grupları üzerinde bir dizi çalışma yapılmıştır. Ölçeklerin yapı geçerliğini test etmek için yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları her iki ölçeğin de üç boyutlu yapısını destekler niteliktedir. Benzer ölçekler geçerliği çalışması analizleri de ölçeklerin yapısına yönelik psikometrik destek sağlamıştır. Güvenirlik çalışmaları kapsamında yapılan analizler, ölçeklerin ve alt boyutlarının iç tutarlılık katsayılarının yüksek olduğunu göstermiştir. Test-tekrar test analizi sonuçları, ölçeklerin ölçtüğü davranış alanına ilişkin zaman içinde kararlılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, geliştirilen Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği eğitim fakültesi öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumlarını ölçmede kullanılacak geçerli ve güvenilir ölçme araçlarıdır. Bulgular literatür ışığında tartışılmış ve bazı öneriler verilmiştir.

Anahtar sözcükler: Mesleğe yönelik tutum, öğretmen adayı, psikolojik danışman aday

Atıf:

Duru, E., Kalkan, Ö.K., Türkdoğan, T., Yıldırım, Ö., Balkıs, M. ve Arıcıoğlu, A. (2023). Eğitim fakültesi öğrencilerinin mesleki tutumlarının ölçümü: Pamukkale öğretmen ve psikolojik danışman adayları formları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 58, 201-239. doi:10.9779.pauefd.1121949

¹ Prof. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Türkiye, (Sorumlu Yazar), eduru@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0001-7027-4937

² Dr. Öğr. Ü. Pamukkale Üniversitesi, Türkiye, kayakalkan@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0001-7088-4268

³ Doç. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Türkiye, tturkdogan@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0001-5440-341X

⁴ Doç. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Türkiye, ozenyildirim@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0003-2098-285X

⁵ Prof. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Türkiye, mbalkis@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0003-2249-1309

⁶ Doç. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Türkiye, aaricioglu@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0002-1068-1175

Giriş

Günümüzde bilimsel, teknolojik ve sosyokültürel alanda meydana gelen hızlı değişimler, çağın gerektirdiği sorumlulukları etkili bir şekilde yerine getirebilme yeterliğine sahip, nitelikli insan yetiştirme sürecini doğrudan etkilemektedir. 21. yüzyılın gerektirdiği yeterlik alanlarının başında yaratıcılık, yenilikçilik, eleştirel düşünme, kendini yönetebilme, etkili iletişim becerileri, iş birliğine açıklık, yerel ve küresel bağlantılar kurabilme ve teknolojiyi bir öğrenme aracı olarak kullanabilme gibi kapsamlı alanlar bulunmaktadır (Wilcox vd., 2017). Bu gelişmelere paralel olarak, çağın gerektirdiği yeterlikleri taşıyabilen nitelikli insan yetiştirmeyi amaçlayan eğitim kurumları da hâlihazırdaki eğitim politikalarını nitelikli eğitimciler yetiştirebilme üzerine yeniden inşa etme gayreti içindedir.

Türk eğitim sisteminin amaçladığı öğretim hizmetlerini yürütmekten sorumlu olan öğretmenlerin ve çağdaş eğitim sisteminin ayrılmaz bir unsuru olan öğrenci kişilik hizmetlerini yürütmekten sorumlu olan psikolojik danışmanların yetiştirildiği başlıca kurum eğitim fakülteleridir. Eğitim fakültelerinin başlıca amacı ise eğitim sisteminin temel unsurları olarak görev yapacak öğretmenlerin ve okul psikolojik danışmanlarının yeterli bilgi ve becerilerle donatılmış, nitelikli meslek elemanları olarak yetişmelerini sağlamaktır. Öte yandan, geleceğin öğretmenleri ve psikolojik danışmanlarının nitelikli bir şekilde yetiştirilmesinin temelinde, öğrencilerin yeterli bilgi ve becerilerle donatılmış olması kadar önemli kabul edilen temel bir diğer unsur, öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarının niteliğidir (Başbay vd., 2009).

Tutum kavramı, bireyin belirli bir psikolojik objeye yönelik düşünce, duygu ve davranışlarını düzenleyen içsel eğilimleri tanımlamaktadır (Kağıtçıbaşı, 1999). Buna göre, bireyin belirli bir konuya ilişkin sahip olduğu bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eğilimin olumlu ya da olumsuz yönde olması, konunun bireyin duygularına ne derece etkide bulunduğu ve konuya ilişkin içsel eğilimin dışadönük/davranışsal bir tepkiye dönüşecek kadar yoğunlaşmış yoğunlaşmadığı, tutumun ölçülebilen boyutlarıdır (Kağıtçıbaşı, 1999; Özgüven, 2011). Tutumun bilişsel bileşeni bir tutum nesnesi hakkındaki düşünceler ve inançlarla ilişkiliyken, tutum nesnesine karşı gösterilen sevme-sevmeme gibi duygusal, terleme ve heyecanlanma gibi fizyolojik tepkiler tutumun duyuşsal bileşeniyle ilişkilidir. Davranışsal bileşen tutum nesnesine yönelik gözlemlenen tüm harekete geçme eylemlerini içermektedir. Bir tutumun gücü ya da şiddeti ise bu üç bileşenin birlikte uyumlu hareket edebilmeleriyle doğru orantılıdır (Kağıtçıbaşı, 1999). Bu açıklamaların ışığında; bir kişi, nesne, durum, olay ya da olguya yönelik tutumun üç boyutu içermesi ve bu boyutların

uyumlu hareket etmeleri kavramlaştırma anlamında önemli görünmektedir. O halde geliştirilecek bir tutum ölçeğinde bu üç boyutun olması ve ölçeğin içeriğinde bu boyutları ifade eden maddelerin yer almasının ölçme aracının yapısını güçlendireceği söylenebilir. Bu çalışmada da öğretmenlik ve psikolojik danışmanlık mesleğine yönelik tutum birbiriyle ilişkili üç boyutlu bir yapı olarak kavramlaştırılmıştır.

Genel olarak, bireylerin iyi oluşları üzerinde gösterdikleri anlamlı etki bakımından araştırmalara konu olan değişkenlerin başında mesleğe yönelik tutumlar gelmektedir. Meslek kavramı, bireylerin geçimlerini sürdürebilmek adına yürüttükleri, sistemli bir eğitimle kazanılmış becerilere dayanan ve yasalar çerçevesinde yürütülen hizmetler bütünü olarak tanımlanabilir (Kuzgun, 2000). Öte yandan, işe vuruk anlamıyla meslek seçimi, esasen bireyin yaşam biçiminin ne yönde gelişeceğine yönelik bir tercihin ortaya konmasıdır. Bireylerin yaşamdaki uğraşlarının oldukça önemli bir bölümünü kapsayan mesleki etkinliklere ilişkin tutumları, mesleki doyumun anlamlı bir yordayıcısıdır (Judge vd., 2017) ve bireylerin algıladıkları mesleki doyum; yaşam doyumunu, mutluluk ve olumlu duygulanım gibi önemli ruh sağlığı değişkenleri ile anlamlı şekilde ilişkilidir (Bowling vd., 2010; Sparks vd.,2001). Öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları öğrenme sürecinin daha verimli bir ortamda sürmesi ve öğrencilerin eğitimlerine daha yüksek bir akademik motivasyonla devam etmesi açısından da son derece önemlidir (Gökçe, 1995; Jeans, 1995; Küçükahmet, 2003).

Bu noktadan hareketle, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarının niteliği, eğitim sürecinin nitelikli bir öğretmen ya da psikolojik danışman yetiştirme amacına ulaşması açısından son derece önemlidir. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların ölçülmesi pek çok araştırmanın konusu olmuştur ve literatürdeki araştırmalar, özellikle öğretmen adaylarının mesleğe yönelik güçlü düzeyde olumlu tutumlara sahip olduğunu rapor etmektedir (Baykara Pehlivan, 2010; Çapa ve Çil, 2000; Çapri ve Çelikkaleli, 2008; Duatepe ve Akkuş-Çıkla, 2004; Güneyle ve Aslan, 2009; Özder vd., 2010; Sayın, 2005; Semerci ve Semerci, 2004). Öte yandan, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla araştırmalarda yaygın olarak kullanılan ölçme araçlarının, literatüre sunmuş oldukları önemli katkının yanı sıra bazı sınırlılıkları mevcuttur. Hâlihazırda araştırmalarda kullanılmaya devam edilen ölçme araçlarının sahip olduğu sınırlılıkların başında, ilgili ölçeklerin bir kısmının geliştirildikleri tarih itibarıyla güncellenmeye duydukları ihtiyaç gelmektedir (Aşkar ve Erden, 1987; Çetin, 2006; Erkuş vd., 2000; Semerci, 1999; Üstüner, 2006). Ayrıca hâlihazırda kullanılan ölçme araçlarına

ilişkin gözlenen bir diğer sınırlılık; bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutları içeren mesleğe yönelik tutumların tek faktörlü bir yapıyla ölçülmüş olmasıdır (Arpacı ve Bardakçı, 2015; Aşkar ve Erden, 1987; Erkuş vd., 2000; Kahramanoğlu vd., 2018; Semerci, 1999; Üstüner, 2006). Eğitim fakültelerinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik programından mezun olduktan sonra Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ve özel okullarda psikolojik danışman olarak görev yapacak olan psikolojik danışman adaylarının mesleki tutumlarını ölçmeyi amaçlayan herhangi bir ölçme aracına ise rastlanmamıştır. Sonuç olarak bu çalışmanın amacı eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlar çerçevesinde ölçmeyi amaçlayan, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir.

Yöntem

Araştırmanın Türü

Mevcut araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama araştırmaları, görüşme soruları, anketler ve testler gibi ölçme araçları aracılığıyla bir grubun özelliklerinin tanımlanmasını ifade eder (Fraenkel vd., 2015).

Çalışma Grubu

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ile Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum ölçeği verileri, “Öğretmen Yeterlikleri Üzerine Boylamsal Bir Araştırma: Pamukkale Üniversitesi Örneği” başlıklı projenin bir parçası olarak 2020-2021 ve 2021-2022 öğretim yıllarında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören farklı branş ve sınıf düzeylerindeki öğretmen ve psikolojik danışman adaylarından toplanmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde uygun örnekleme yöntemi kullanılmış ve çalışma grubunun evren özelliklerini temsil etme olasılığını artırmak için farklı branş ve sınıf düzeylerine ulaşılmaya dikkat edilmiştir. Öğretmenliğe yönelik tutum ölçeği çalışma grubu ve psikolojik danışmanlığa yönelik tutum ölçeği çalışma grubuna ilişkin bilgilere aşağıda sırasıyla yer verilmiştir.

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Çalışma Grubu

Öğretmenliğe yönelik tutum ölçeği geliştirme sürecinde iki farklı çalışma grubundan veri toplanmıştır. Bu grupların özelliklerine ilişkin betimsel istatistikler Tablo 1 ve Tablo 2'de sırasıyla sunulmuştur.

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği çalışma grubu 1

Kuramsal olarak üç faktörlü bir yapı tasarlanarak geliştirilen ölçeğin taslak formu 498 öğretmen adayına uygulanmış, analizler için uygun olmayan yanıtlar (tek değişkenli ve çok değişkenli uç değere sahip gözlemler) çıkartıldıktan sonra 489 katılımcı yanıtlarından oluşan bir veri seti elde edilmiştir. Bu veri setinde yer alan öğretmen adaylarının cinsiyet, bölüm ve sınıf düzeylerine göre dağılımları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1*Öğretmen Adaylarının Cinsiyet, Bölüm ve Sınıf Düzeyine göre Dağılımları*

Değişken	Düzye	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	357	73,00
	Erkek	132	27,00
Program	Matematik Öğretmenliği	139	28,40
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	104	21,30
	Sınıf Öğretmenliği	79	16,20
	İngilizce Öğretmenliği	70	14,30
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	66	13,50
	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	16	3,30
	Okul Öncesi Öğretmenliği	14	2,90
	Sınıf	1	145
	2	124	25,40
	3	108	22,10
	4	112	22,90
Toplam		489	100,00

Tablo 1'e göre katılımcıların %73'ünü kadın ve %27'sini erkek öğretmen adayları oluşturmaktadır. Dağılımda kadın öğretmen adaylarının sayısı fazladır. Eğitim aldığı programa göre matematik (%28) ve sosyal bilgiler (%21) öğretmenliği programlarından katılan öğretmen adaylarının sayısı diğer programlara göre daha fazladır. Çalışma grubunda en az katılımcı okul öncesi (%3) ve bilgisayar ve öğretim teknolojileri (%3) öğretmenliği programlarına aittir. Sınıf düzeylerine göre katılımcıların %30'u birinci, %25'i ikinci, %22'si üçüncü ve %23'ü dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin örneklemedeki dağılımları birbirine yakındır.

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği çalışma grubu 2

Birinci uygulamanın ardından ölçeğin yapı geçerliğini tekrar test etmek amacıyla (ölçeğin bilişsel boyutuna dört madde eklenen hali) ölçek 404 öğretmen adayına uygulanmıştır. Analizler için uygun olmayan yanıtlar (tek değişkenli ve çok değişkenli uç değere sahip gözlemler) çıkartıldıktan sonra 394 katılımcı yanıtlarından oluşan bir veri seti elde edilmiştir. Öğretmen adaylarının cinsiyet, bölüm ve sınıf düzeylerine göre dağılımları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2

Öğretmen Adaylarının Cinsiyet, Bölüm ve Sınıf Düzeyine göre Dağılımları

Değişken	Düzye	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	312	79,20
	Erkek	82	20,80
Program	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	105	26,60
	Matematik Öğretmenliği	94	23,90
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	84	21,30
	İngilizce Öğretmenliği	60	15,20
	Okul Öncesi Öğretmenliği	20	5,10
	Özel Eğitim Öğretmenliği	14	3,60
	Sınıf Öğretmenliği	7	1,80

	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	4	1,00
	Türkçe Öğretmenliği	3	0,80
	Müzik Öğretmenliği	3	0,80
Sınıf	1	91	23,10
	2	130	33,00
	3	80	20,30
	4	93	23,60
Toplam		394	100,00

Tablo 2'ye göre katılımcıların %79'unu kadın ve %21'ini erkek öğretmen adayları oluşturmaktadır. Dağılımda kadın öğretmen adaylarının sayısı fazladır. Eğitim aldığı programa göre sosyal bilgiler (%27) ve matematik (%24) öğretmenliği programlarından katılan öğrencilerin sayısı diğer programlara göre daha fazladır. Çalışma grubunda en az katılımcı Türkçe (%0,8) ve Müzik (%0,8) öğretmenliği programlarına aittir. Sınıf düzeylerine göre katılımcıların %23'ü birinci, %33'ü ikinci, %20'si üçüncü ve %24'ü dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir.

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Çalışma Grubu

Psikolojik danışmanlığa yönelik tutum ölçeği geliştirme sürecinde de iki farklı çalışma grubundan veri toplanmıştır. Bu grupların özelliklerine ilişkin betimsel istatistikler Tablo 3 ve Tablo 4'te sırasıyla sunulmuştur.

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği çalışma grubu 1

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği taslak formu 212 psikolojik danışman adayına uygulanmış, analizler için uygun olmayan yanıtlar (tek değişkenli ve çok değişkenli uç değere sahip gözlemler) çıkartıldıktan sonra 201 katılımcı yanıtlarından oluşan bir veri seti elde edilmiştir. Bu veri setinde yer alan psikolojik danışman adaylarının cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre dağılımları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3*Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsiyet, Bölüm ve Sınıf Düzeyine göre Dağılları*

Değişken	Düzey	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	159	79,10
	Erkek	42	20,90
Sınıf	1	36	17,90
	2	32	15,90
	3	60	29,90
	4	73	36,30
Toplam		201	100,00

Tablo 3'e göre katılımcıların %79'unu kadın ve %21'ini erkek psikolojik danışman adayları oluşturmaktadır. Dağılımda kadın psikolojik danışman adaylarının sayısı fazladır. Sınıf düzeylerine göre katılımcıların %18'i birinci, %16'sı ikinci, %30'u üçüncü ve %36'sı dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir.

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği alışma grubu 2

Pamukkale psikolojik danışmanlık mesleğine yönelik tutum ölçeği nihai formu 290 psikolojik danışman adayına uygulanmış, analizler için uygun olmayan yanıtlar (tek değişkenli ve çok değişkenli uç değere sahip gözlemler) ıkartıldıktan sonra 283 katılımcı yanıtlarından oluşan bir veri seti elde edilmiştir. Bu veri setinde yer alan psikolojik danışman adaylarının cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre dağılları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4*Psikolojik Danışman Adaylarının Cinsiyet, Bölüm ve Sınıf Düzeyine göre Dağılları*

Değişken	Düzey	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	199	70,30
	Erkek	84	29,70

Sınıf	1	73	25,80
	2	74	26,10
	3	66	23,30
	4	70	24,70
Toplam		283	100,00

Tablo 4'e göre katılımcıların %70'ini kadın ve %30'unu erkek psikolojik danışman adayları oluşturmaktadır. Dağılımda kadın psikolojik danışman adaylarının sayısı fazladır. Sınıf düzeylerine göre katılımcıların %26'sı birinci, %26'sı ikinci, %23'ü üçüncü ve %25'i dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir.

Veri Toplama Araçları

Demografik Bilgi Formu

Katılımcıların demografik bilgileri demografik bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır.

Akademik Uyum Ölçeği

Akademik Uyum Ölçeği Schmitt, Oswald, Friede, Imus ve Merritt (2008) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 6 maddelik 5'li likert bir ölçektir ve katılımcılardan kendilerini 1 ile 5 puan aralığında değerlendirmeleri istenmektedir. Ölçeğin orijinal iç tutarlılığı ,75 olarak rapor edilmiştir (Schmitt ve diğ., 2008). Ölçek, Duru ve Balkıs (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,74 olarak rapor edilmiştir.

Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği

Erkuş, Sanlı, Bağlı ve Güven (2000) tarafından geliştirilen Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği 22 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri (5) "tamamen uygun" ve (1) "hiç uygun değil" biçiminde puanlanmaktadır. Ölçekte 10 olumlu, 13 olumsuz ifade içeren madde yer almaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı ,99 olarak bulunmuştur.

Ölçeklerin Geliştirilme Süreci

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin Geliştirilmesi Süreci

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği geliştirilirken öncelikle literatürde yer alan tutum ölçekleri ve kuramsal yapıları incelenmiştir (örn., Arpacı ve Bardakçı, 2015; Demirel ve Ünişen, 2018; Erkuş vd., 2000; Kahramanoğlu vd., 2018;

Üstüner, 2006 vb.). Bu incelemeler sonucunda araştırmacılar tarafından 45 tutum ifadesinin yer aldığı bir madde havuzu oluşturulmuş, daha sonra maddeler araştırmacılar tarafından tekrar gözden geçirilerek bilişsel (6 madde), duyuşsal (6 madde) ve davranışsal (7 madde) boyutları içeren 19 maddelik beşli Likert tarzda yanıtlanan bir ölçek formu oluşturulmuştur. Her bir madde ‘‘Hiç katılmıyorum’dan (1)- Tamamen katılıyorum’a (5)’’ şeklinde yanıtlanmaktadır. Ölçek formu dilbilgisi hataları, dil yönünden anlaşılabilirliği, ölçek maddelerinin geçerliği, bilimsel yönden bir eksikliğinin olup olmadığı ve teknik özellikleri bakımından kontrol edilmiştir. Ölçeğin tahmini uygulama süresinin ve ölçek maddelerinin anlaşılabilirliğinin belirlenmesi amacıyla 20 öğretmen adayı ile bir deneme uygulaması gerçekleştirilmiştir. Katılımcı görüşleri doğrultusunda ölçek formuna son hali verilmiştir. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğini test etmek amacıyla 489 ve 394 öğretmen adayından oluşan iki farklı grup ile uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ölçeğin yapı geçerliğine tekrar kanıt sunmak için Erkuş ve diğ. (2000) tarafından geliştirilen Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla 79 kişi ile test-tekrar test uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi Süreci

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği’nin geliştirilmesi sürecinde, öğretmenliğe yönelik tutum ölçeği taslak formunda yer alan 19 tutum ifadesinden yararlanılmıştır. Bu ifadelerde yer alan ‘‘öğretmen’’ ifadesi yerine ‘‘psikolojik danışman’’ ifadesi kullanılarak psikolojik danışmanlık mesleğine yönelik tutum ölçeği taslak formu oluşturulmuştur. Ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğini test etmek amacıyla 201 ve 283 psikolojik danışman adayından oluşan iki farklı grup ile uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ölçeğin yapı geçerliğine kanıt sunmak için Schmitt ve diğ. (2008) tarafından geliştirilen, Türkçe’ye Duru ve Balkıs (2015) tarafından uyarlanan Akademik Uyum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin kanıt sağlamak amacıyla 63 kişi ile test tekrar uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Literatür incelendiğinde analizlere açımlayıcı ya da doğrulayıcı tekniklerle başlamak konusunda tek bir yol önerilmemekte, bu karar yapının yeterince bilinmesine ve süreçte izlenecek yola dayalı olarak araştırmacıya bırakılmaktadır (okluk vd., 2010). Ölçülmek istenilen özelliğin yapısı iyi tanınıyorsa, yapı altındaki faktörler biliniyorsa analizlere DFA ile başlanılabilir (Bandalos & Finney, 2010; Kline, 2011). Araştırmada öğretmenliğe yönelik

tutumun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor boyutlara sahip üç faktörlü yapısını ölçen bir ölçek tasarlandığında, doğrudan doğrulayıcı faktör analiziyle (DFA) analizlere başlanmıştır (Ajsen, 1989; Eagly ve Chaiken, 1998). Araştırma kapsamında iki farklı çalışma grubuna ait veriler elde edilmiş ve bu gruba ait betimsel istatistiklerin raporlaştırılmasında frekans (f) ve yüzde (%) kullanılmıştır. Veri setlerinin normalliğinin incelenmesinde ortalama ($\bar{X}$), mod, medyan, çarpıklık katsayısı (ÇK) ve basıklık katsayısı (BK) değerlerinden yararlanılmıştır. Veri setlerinin normalliğinin değerlendirilmesinde ÇK değerlerinin ± 1 aralığında olması kriteri dikkate alınmıştır (Çokluk vd., 2010). Tek değişkenli uç değerlerin incelenmesi amacıyla her iki uygulamadan elde edilen ölçek toplam puanları ve alt boyut puanları standart Z değerlerine dönüştürülmüş, ± 3 aralığı dışındaki gözlemler veri setlerinden çıkartılmıştır (Çokluk vd., 2010). Çok değişkenli uç değerlerin incelenmesi amacıyla Mahalanobis uzaklıklarından yararlanılmış ve çok değişkenli uç değerlerin anlamlılığı $p < .001$ düzeyinde test edilmiştir. Uç değer incelemeleri sonucunda öğretmenliğe yönelik tutum ölçeği 1.veri setinden 9, 2. veri setinden 10, psikolojik danışmanlığa yönelik tutum ölçeği 1.veri setinden 11, 2. veri setinden 7 gözleme ait veri çıkartılmıştır.

DFA kestirimlerinin elde edilmesinde maksimum olabilirlik (ML) yöntemi tercih edilmiştir. DFA model uyumunun değerlendirilmesindeki-kare (χ^2) iyilik uyumu, normlaştırılmış uyum indeksi (NFI), karşılaştırmalı uyum indeksi (CFI) ve Tucker-Lewis indeksi (TLI), yaklaşık hataların ortalama karekökü (RMSEA) ve standardize edilmiş artık ortalamaların karekökü (SRMR) istatistikleri kullanılmıştır. Veri analizlerinin gerçekleştirilmesinde SPSS ve AMOS paket programlarından yararlanılmıştır

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçek'lerinin güvenilirliğine ilişkin kanıtlar sunmak amacıyla test tekrar test uygulaması gerçekleştirilmiştir. Her iki ölçekle iki uygulamadan elde edilen ölçek puanları arasındaki ilişkilerin incelenmesinde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Bunun yanı sıra, test tekrar test uygulamasından elde edilen ölçek alt boyut puanlarının zaman içerisinde değişip değişmediğinin (kararlılığının) incelenmesi amacıyla ilişkili örneklem t testi analizleri gerçekleştirilmiştir. Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlığına ilişkin olarak, ölçeklerin her bir alt boyutu ve tamamı için Cronbach alfa ($Cr \alpha$) güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır.

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla aynı yapıyı ölçtüğü bilinen geçerliği ve güvenilirliği sağlanmış

olan Öğretmenliğe Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (Erkuş vd., 2000) ile korelasyonu incelenmiştir. Pamukkale psikolojik danışmanlık mesleğine yönelik tutum ölçeğinin yapı geçerliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla benzer bir yapıyı ölçtüğü bilinen geçerliği ve güvenilirliği sağlanmış olan Akademik Uyum Ölçeği (Duru ve Balkıs, 2015) ile korelasyonu incelenmiştir. Araştırma kapsamında geliştirilen her iki ölçek ile benzer yapıları ölçen ölçek puanları arasındaki korelasyonların incelenmesinde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır.

Bulgular

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'ne İlişkin Bulgular

Veri setlerinin normalliğine ilişkin bulgular

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 1. ($n=489$) ve 2. uygulamasından ($n=394$) ölçek alt boyutları ve ölçek toplam puanlarına ilişkin elde edilen betimsel istatistikler Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 1. ve 2. Uygulamasına ilişkin Betimsel İstatistikler

Uygulama	Boyutlar	n	$\bar{X}$	Medyan	Mod	SS	ÇK	BK
1	Duyuşsal	489	17,51	18,00	20,00	2,23	-0,77	0,00
	Bilişsel	489	11,41	12,00	15,00	2,56	-0,37	-0,34
	Davranışsal	489	15,85	16,00	16,00	2,66	-0,50	0,04
	Ölçek toplam	489	44,77	45,00	44,00	6,09	-0,42	-0,28
2	Duyuşsal	394	17,76	18,00	20,00	2,00	-0,74	-0,14
	Bilişsel	394	15,74	16,00	16,00	3,04	-0,44	-0,31
	Davranışsal	394	16,16	16,00	16,00	2,57	-0,34	-0,25
	Ölçek toplam	394	49,66	50,00	49,00	6,15	-0,40	-0,28

Tablo 5 incelendiğinde, birinci ve ikinci uygulamada ölçek alt boyutlarından ve ölçekten elde edilen toplam puanlara ait ÇK değerlerinin ± 1 aralığında olduğu

görülmektedir. Bu nedenle ölçek toplam ve alt boyut puanlarının normal dağılımdan aşırı bir sapma göstermediği ifade edilebilir (Çokluk vd., 2010).

Yapı Geçerliğine İlişkin Bulgular

Birinci Uygulama DFA Sonuçları

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 1. DFA uygulaması 489 öğretmen adayından elde edilen yanıtlar üzerinden gerçekleştirilmiştir. Analize 19 madde dâhil edilmiş ve DFA sonucunda istatistiksel olarak 8 maddenin (4, 6, 8, 9, 10, 11, 18, 19) anlamlı bulunmadığı belirlenmiştir. Bu maddeler ölçekten çıkarıldıktan sonra gerçekleştirilen DFA sonucunda elde edilen model uyum indeksleri Tablo 6'da sunulmuştur (Maddeler arası korelasyon değerleri için Bkz. Tablo A).

Tablo 6 incelendiğinde model uyum indekslerinin kriter değerlerle karşılaştırıldığında iyi ve mükemmel uyum düzeyinde değerlere sahip oldukları görülmektedir. DFA modeli parametre kestirim değerleri Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 6

Birinci Uygulama DFA Uyum İndeksleri ve Uyum Ölçütleri

Uyum İndeksi	İndeks Değeri	Ölçüt	Değerlendirme	Kaynak
χ^2/df	2,7	$0 \leq \chi^2/df \leq 3$	Mükemmel uyum	Kline, 2005
NFI	,95	$\geq 0,95$	İyi uyum	Tabachnick ve Fidell, 2014
CFI	,97	$\geq 0,95$	İyi uyum	Tabachnick ve Fidell, 2014
TLI	,96	$\geq 0,95$	İyi uyum	Tabachnick ve Fidell, 2014
RMSEA	,06	$\leq 0,08$	İyi uyum	Browne ve Cudeck, 1993
SRMR	,04	$SRMR \leq 0,05$	İyi uyum	Hu ve Bentler, 1999

Tablo 7'de görüldüğü gibi standartlaştırılmış regresyon katsayıları duyuşsal boyutta 0,66-0,72 arasında, bilişsel boyutta 0,72-0,88 arasında ve davranışsal boyutta 0,68-0,75 arasında değişmektedir. Tüm standartlaştırılmış regresyon katsayıları $p < ,001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bütün alt boyutlarda maddelerin açıkladıkları varyans %43 ile %78 arasında değişmektedir.

Tablo 7*Birinci Uygulama DFA Modeli Parametre Kestirim Değerleri*

Alt Boyut	Madde No	B	SH	β	z	R ²
Duyuşsal	m1	1,00	0,00	0,71		
	m2	1,09	0,09	0,66	12,57***	0,43
	m3	0,92	0,07	0,72	13,55***	0,52
	m5	0,83	0,06	0,68	12,89***	0,46
Bilişsel	m7	1,00	0,00	0,84		
	m12	1,19	0,06	0,88	21,02***	0,78
	m13	0,68	0,04	0,72	17,22***	0,52
Davranışsal	m14	1,00	0,00	0,71		
	m15	1,17	0,08	0,75	14,21***	0,56
	m16	1,00	0,07	0,75	14,23***	0,56
	m17	1,00	0,08	0,68	13,08***	0,46

*** $p < ,001$

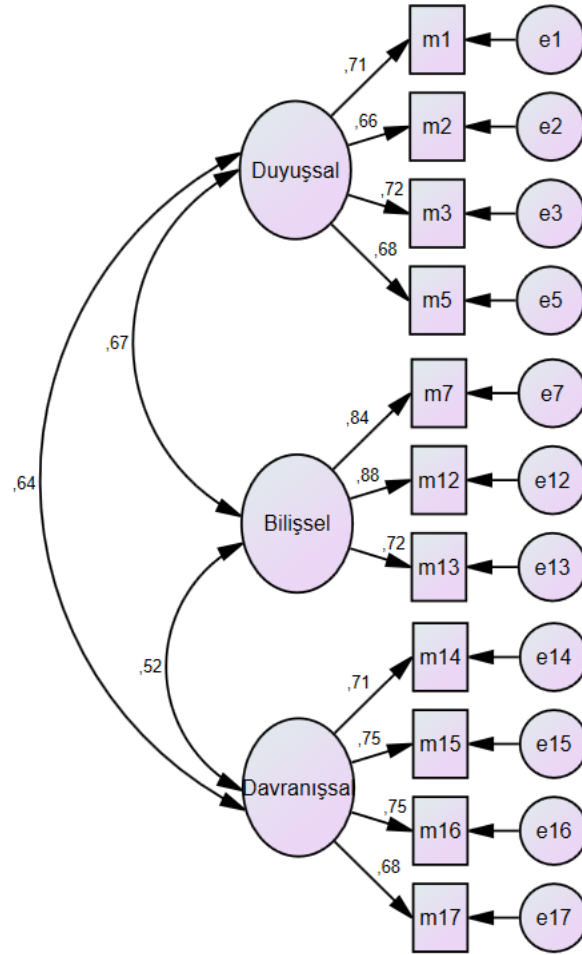
Ölçeğin üç faktörlü yapısını test etmek amacıyla gerçekteştirilen 1. uygulama DFA analizi sonuçları Şekil 1’de sunulmuştur.

İkinci Uygulama DFA Sonuçları

Araştırmacılar tarafından birinci DFA uygulamasından elde edilen sonuçlar tartışılmış ve bilişsel boyutta üç madde bulunması ölçeğin yapısı ve geçerliği ve güvenirliliği için bir risk olarak değerlendirilmiştir. Bu boyuta ilişkin dört yeni madde (“öğretmenlik kararı benim için bilinçli bir tercihtir”, “beni öğretmenlik mesleğine yönelten şey iyi bir öğretmen olacağıma yönelik inancımdır”, “öğretmenliği tercih etme gerekçem iyi bir öğretmen olacağımı düşünmemdir”, “öğretmenlik mesleğini seçmenin doğru bir karar olduğunu düşünüyorum”) ölçeğe eklenerek benzer örneklem yapısına sahip farklı 394 öğretmen adayını ile 2. bir yapı geçerliği test etme sürecine girilmiştir (çalışma grubu 2).

Şekil 1

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 1. Uygulamasına ilişkin Standartlaştırılmış DFA Çözümleri

Analiz sonucunda bilişsel boyuta eklenen dört ifadeden en yüksek model veri uyumu sağlayan ifade (“beni öğretmenlik mesleğine yönelten şey iyi bir öğretmen olacağıma yönelik inancımdır”) bilişsel boyuta dâhil edilerek ölçeğe nihai hali verilmiştir. Bu uygulamaya ilişkin DFA model uyum indeksleri Tablo 8’de sunulmuştur (Maddeler arası korelasyon değerleri için Bkz. Tablo B).

Tablo 8*İkinci Uygulama DFA Uyum İndeksleri ve Uyum Ölçütleri*

Uyum İndeksi	İndeks Değeri	Ölçüt	Değerlendirme	Kaynak
χ^2/df	3	$0 \leq \chi^2/df \leq 3$	Mükemmel uyum	Kline, 2005
NFI	0,93	$\geq 0,90$	İyi uyum	Hu ve Bentler, 1999
CFI	0,95	$\geq 0,95$	İyi uyum	Tabachnick ve Fidell, 2014
TLI	0,93	$\geq 0,90$	İyi uyum	Hu ve Bentler, 1999
RMSEA	0,07	$\leq 0,08$	İyi uyum	Browne ve Cudeck, 1993
SRMR	0,05	$SRMR \leq 0,05$	İyi uyum	Hu ve Bentler, 1999

Tablo 8 incelendiğinde model uyum indekslerinin iyi ve mükemmel uyum düzeyinde değerlere sahip oldukları görülmektedir. İkinci uygulama DFA modeli parametre kestirim değerleri Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9*İkinci uygulama DFA modeli parametre kestirim değerleri*

Alt Boyut	Madde No	B	SH	β	z	R ²
Duyuşsal	m1	1,00	0,00	0,75		
	m2	0,97	1,00	0,55	9,92***	0,30
	m3	1,03	0,08	0,73	13,20***	0,54
	m4	0,87	0,07	0,65	11,85***	0,43
Bilişsel	m5	1,00	0,00	0,89		
	m6	1,05	0,05	0,84	20,10***	0,70
	m7	0,71	0,04	0,73	16,64***	0,54

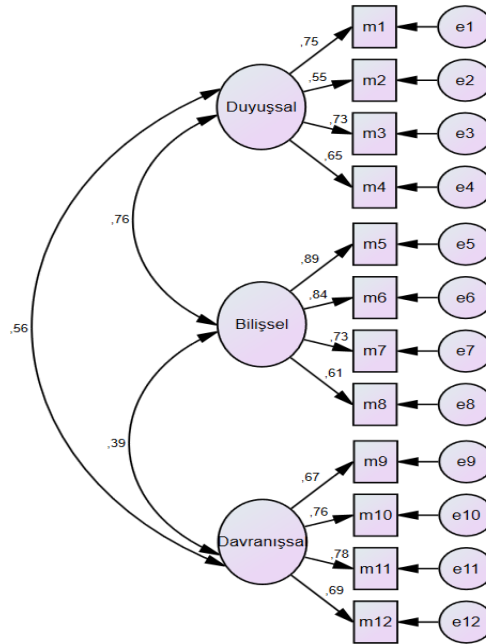
	m8	0,63	0,05	0,61	12,91***	0,37
Davranışsal	m9	1,00	0,00	0,67		
	m10	1,36	0,11	0,76	12,10***	0,57
	m11	1,17	1,00	0,78	12,37***	0,61
	m12	1,25	0,11	0,69	11,38***	0,48

*** $p < ,001$

Tablo 9'da görüldüğü gibi standartlaştırılmış regresyon katsayıları duyuşsal boyutta 0,55-0,75 arasında, bilişsel boyutta 0,61-0,89 arasında ve davranışsal boyutta 0,67-0,78 arasında değişmektedir. Tüm standartlaştırılmış regresyon katsayıları $p < ,001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Her bir alt boyutta maddelerin açıkladıkları varyans %30 ile %70 arasında değişmektedir. Ölçeğin nihai formunda tutumun her bir alt boyutu dört maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin bu faktörlü yapısını test etmek amacıyla gerçekleştirilen 2. uygulama DFA analizi sonuçları Şekil 2'de sunulmuştur.

Şekil 2

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 2. Uygulamasına ilişkin Standartlaştırılmış DFA Çözümleri

DFA analizlerinin dışında, Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği yapı geçerliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla mevcut ölçek ile aynı yapıyı ölçtüğü bilinen Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği (Erkuş vd., 2000) 79 öğretmen adayına uygulanmıştır. İki ölçek puanı arasındaki ilişkilerin incelenmesi amacıyla Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda iki ölçek toplam puanları arasında pozitif yönlü, yüksek ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır $r(79) = ,78$, $p < ,01$. Bunun yanı sıra, duyuşsal alt boyut ile Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği (Erkuş vd., 2000) puanları arasında pozitif yönlü, yüksek ve anlamlı bir ilişki $r(79) = ,79$, $p < ,001$, bilişsel alt boyut ile Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği (Erkuş vd., 2000) puanları arasında pozitif yönlü, yüksek ve anlamlı bir ilişki $r(79) = ,76$, $p < ,001$, davranışsal alt boyut ile Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği (Erkuş vd., 2000) puanları arasında pozitif yönlü, orta düzey ve anlamlı bir ilişki $r(79) = ,50$, $p < ,001$ bulunmaktadır.

Güvenirliğe İlişkin Bulgular

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin güvenilirliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla dört hafta ara ile test tekrar test uygulaması gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin birinci ve ikinci uygulaması alt boyutlar ve toplam puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek amacıyla ilişkili örneklem t-testi ve alt ölçek puanları ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ölçek ve alt boyutları için Cronbach alfa (Cr α) güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 10 ve Tablo 11'de sırasıyla sunulmuştur.

Table 10

Test-Tekrar Test Güvenirliği

Boyut	Uygulama	$\bar{X}$	SS	t	df	p	r_{1-2}
Duyuşsal	1	17,08	2,45	1,38	78	0,17	,78**
	2	16,82	2,52				
Bilişsel	1	15,58	3,08	0,55	78	0,58	,86**
	2	15,48	3,16				
Davranışsal	1	15,33	2,69	1,31	78	0,20	,75**

	2	15,03	3,03				
Toplam	1	47,99	7,05	1,49	78	0,14	,86**
	2	47,33	7,55				

** $p < ,01$

Tablo 10 incelendiğinde, duyuşsal alt boyutu $t(78)=1,38$, $p > ,05$, bilişsel alt boyutu $t(78)=0,55$, $p > ,05$, davranışsal alt boyutu $t(78)=1,31$, $p > ,05$ ve 1.-2. uygulama toplam $t(78)=1,49$, $p > ,05$ puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmektedir. Bunun yanı sıra, duyuşsal alt boyutu $r(78)=,78$, $p < ,001$, bilişsel alt boyutu $r(78)=,86$, $p < ,001$, davranışsal alt boyutu $r(78)=,75$, $p < ,001$ ve 1.-2. uygulama toplam $r(78)=,86$, $p < ,001$ puanları arasında pozitif yönlü yüksek bir ilişki bulunmaktadır. Bu bulgular ölçeğin her iki uygulamada da benzer ve kararlı sonuçlar verdiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 11

Ölçeğin İç Tutarlılığı

Alt Boyutlar	Madde Sayısı	Cr α
Duyuşsal	4	,75
Bilişsel	4	,85
Davranışsal	4	,81
Toplam	12	,87

Tablo 11 incelendiğinde, duyuşsal boyut için α katsayısının ,75, bilişsel boyut için ,85, davranışsal boyut için ,81 ve tüm ölçek için ,87 olduğu görülmektedir. Ölçek puanlarının güvenilirliği için kabul edilebilir değer ,70 ve üzeridir (Pallant, 2016). Bu ölçüt dikkate alındığında ölçeğin tamamının ve alt boyutlarının yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'ne İlişkin Bulgular

Veri Setinin Normalliğine İlişkin Bulgular

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 201 psikolojik danışman adayına uygulanmış, ölçek alt boyutları ve ölçek toplam puanlarına ilişkin elde edilen betimsel istatistikler Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 1. ve 2. Uygulamasına İlişkin Betimsel İstatistikler

Uygulama	Boyutlar	<i>n</i>	$\bar{X}$	Medyan	Mod	SS	ÇK	BK
1	Duyuşsal	201	22,76	23,00	25,00	2,27	-1,03	0,49
	Bilişsel	201	19,86	20,00	21,00	3,27	-0,64	0,20
	Davranışsal	201	19,91	20,00	20,00	3,54	-0,49	-0,17
	Ölçek toplam	201	62,53	64,00	64,00	7,46	-0,41	-0,36
2	Duyuşsal	283	21,92	22,00	24,00	2,59	-0,82	0,00
	Bilişsel	283	19,68	20,00	20,00	3,43	-0,54	-0,13
	Davranışsal	283	19,49	19,00	25,00	3,75	-0,19	-0,77
	Ölçek toplam	283	61,08	62,00	68,00	8,15	-0,49	-0,44

Tablo 12 incelendiğinde, ölçek alt boyutlarından ve ölçekten elde edilen toplam puanlara ait ÇK değerlerinin ± 1 aralığında olduğu görölmektedir. Bu nedenle ölçek toplam ve alt boyut puanlarının normal dağılımdan aşırı bir sapma göstermediği ifade edilebilir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010).

Yapı Geçerliğine İlişkin Bulgular

Birinci Uygulama DFA Sonuçları

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği 1. DFA uygulaması 201 psikolojik danışman adayından elde edilen yanıtlar üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Analize 19 madde dâhil edilmiş ve DFA sonucunda istatistiksel olarak 4 maddenin (4, 9, 11, 14) anlamlı bulunmadığı belirlenmiştir. Bu maddeler ölçekten çıkarıldıktan sonra gerçekleştirilen 1. DFA analizi sonucunda elde edilen model uyum indeksleri Tablo 13’de sunulmuştur (Maddeler arası korelasyon değerleri için Bkz. Tablo C).

Tablo 13*Birinci Uygulama DFA Uyum İndeksleri ve Uyum Ölçütleri*

Uyum İndeksi	İndeks Değeri	Ölçüt	Değerlendirme	Kaynak
χ^2/df	2,3	$0 \leq \chi^2/df \leq 3$	Mükemmel uyum	Kline, 2005
NFI	,87	$< 0,90$	Zayıf uyum	Hu ve Bentler, 1999
CFI	,92	$\geq 0,90$	İyi uyum	Hu ve Bentler, 1999
TLI	,90	$\geq 0,90$	İyi uyum	Hu ve Bentler, 1999
RMSEA	,08	$\leq 0,08$	Kabul edilebilir	Browne ve Cudeck, 1993
SRMR	,07	$SRMR \leq 0,08$	Kabul edilebilir	Hu ve Bentler, 1999

Tablo 13 incelendiğinde model uyum indekslerinin kriter değerlerle karşılaştırıldığında bir uyum indeksinin zayıf, diğer uyum indekslerinin ise kabul edilebilir, iyi ve mükemmel uyum düzeyinde değerlere sahip oldukları görülmektedir. DFA modeli parametre kestirim değerleri Tablo 14’te sunulmuştur.

Tablo 14*Birinci Uygulama DFA Modeli Parametre Kestirim Değerleri*

Alt Boyut	Madde No	B	SH	β	z	R ²
Duyuşsal	m1	1,00	0,00	0,78		0,61
	m2	0,93	0,18	0,64	8,72***	0,40
	m3	0,54	0,07	0,61	8,37***	0,38
	m5	0,58	0,07	0,60	8,15***	0,36

	m6	0,78	0,08	0,73	10,02***	0,53
Bilişsel	m7	1,00	0,00	0,89		0,79
	m8	0,49	0,06	0,53	7,76***	0,28
	m10	0,63	0,07	0,62	9,62***	0,38
	m12	1,02	0,07	0,81	13,93***	0,65
	m13	0,63	0,06	0,70	11,36***	0,49
Davranışsal	m15	1,00	0,00	0,68		0,46
	m16	0,94	0,11	0,72	8,97***	0,51
	m17	1,22	0,12	0,84	10,21***	0,71
	m18	1,35	0,14	0,80	9,80***	0,63
	m19	0,97	0,10	0,78	9,61***	0,61

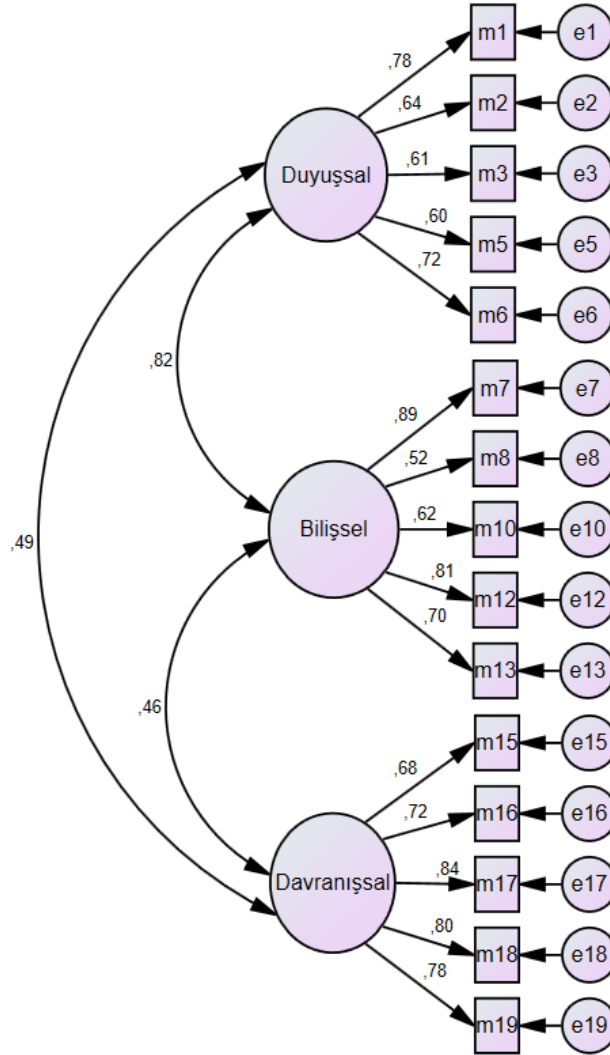
*** $p < ,001$

Tablo 14'te görüldüğü gibi standartlaştırılmış regresyon katsayıları duyuşsal boyutta 0,60-0,078 arasında, bilişsel boyutta 0,53-0,89 arasında ve davranışsal boyutta 0,68-0,84 arasında değişmektedir. Tüm standartlaştırılmış regresyon katsayıları $p < ,001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bütün alt boyutlarda maddelerin açıkladıkları varyans %28 ile %79 arasında değişmektedir.

Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği'nin üç faktörlü yapısını test etmek amacıyla gerçekleştirilen DFA analizi sonuçları Şekil 3'te sunulmuştur.

Şekil 3

Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği 1. Uygulama Standartlaştırılmış DFA Çözümleri

İkinci Uygulama DFA Sonuçları

Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği 2. DFA uygulaması 283 psikolojik danışman adayının 15 maddeye verdiği yanıtlar üzerinden gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları model veri uyumunun zayıf olduğunu göstermiştir (X^2 [sd = 87, N = 283] = 351.598, $p < ,001$, $X^2/sd = 4,041$, RMSEA = ,104, SRMR = ,075, NFI = ,83, CFI = ,86 ve TLI = ,84). Veri model uyumundaki düŐüklüđün kaynağını araŐtırmak için deđiŐim (modifikasyon) indeksi değerleri incelenmiştir. DeđiŐim indeksi değerleri madde 6 ile madde 9 arasında yüksek düzeyde bir ilişki olduğunu göstermiştir. Her iki madde

incelendiğinde, madde 6 (Benim için en ideal mesleğin psikolojik danışmanlık olduğuna inanıyorum) ile madde 9 (Başka bir mesleği seğme şansım olsa bile, yine de psikolojik danışmanlığı tercih ederim) iğerik ağısında benzer olduğu görölmüş ve değişim (modifikasyon) yapmaya karar verilmiş ve DFA analizi yeniden yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen model uyum indeksleri Tablo 15'te sunulmuştur (Maddeler arası korelasyon değerleri için Bkz. Tablo D).

Tablo 15

İkinci Uygulama DFA Uyum İndeksleri ve Uyum Ölęütleri

Uyum İndeksi	İndeks Değerleri	Ölęüt	Değerlendirme	Kaynak
χ^2/df	3,5	$3 \leq \chi^2/df \leq 5$	İyi uyum	Sümer, 2000
NFI	,85	$< 0,90$	Zayıf uyum	Hu ve Bentler, 1999
CFI	,89	$< 0,90$	Zayıf uyum	Hu ve Bentler, 1999
TLI	,86	$< 0,90$	Zayıf uyum	Hu ve Bentler, 1999
RMSEA	,09	$\leq 0,10$	Kabul edilebilir	Browne ve Cudeck, 1989
SRMR	,06	$SRMR \leq 0,08$	Kabul edilebilir	Hu ve Bentler, 1999

Tablo 15 incelendiğinde model uyum indekslerinin zayıf, kabul edilebilir ve iyi uyum düzeyinde değerlere sahip oldukları görölmektedir. DFA modeli parametre kestirim değerleri Tablo 16'da sunulmuştur.

Tablo 16

İkinci Uygulama DFA modeli parametre kestirim değerleri

Alt Boyut	Madde No	B	SH	β	z	R ²
Duyuşsal	m1	1,00	0,00	0,62		0,39
	m2	0,90	0,12	0,53	7,63***	0,28
	m3	0,60	0,08	0,54	7,75***	0,29
	m4	0,81	0,09	0,68	9,32***	0,46

	m5	1,08	0,10	0,80	10,49***	0,65
Bilişsel	m6	1,00	0,00	0,70		0,50
	m7	0,57	0,08	0,49	7,52***	0,24
	m8	0,92	0,08	0,74	10,96***	0,55
	m9	0,97	0,08	0,61	12,79***	0,37
	m10	0,80	0,08	0,67	10,04***	0,45
Davranışsal	m11	1,00	0,000	0,70		0,49
	m12	0,86	0,08	0,68	10,52***	0,47
	m13	1,20	0,10	0,83	12,55***	0,70
	m14	1,21	0,11	0,73	11,12***	0,53
	m15	1,08	0,09	0,81	12,31***	0,66

*** $p < ,001$

Tablo 16'da görüldüğü gibi standartlaştırılmış regresyon katsayıları duyuşsal boyutta 0,528-,803 arasında, bilişsel boyutta 0,493-0,740 arasında ve davranışsal boyutta 0,684-0,834 arasında değişmektedir. Tüm standartlaştırılmış regresyon katsayıları $p < ,001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bütün alt boyutlarda maddelerin açıkladıkları varyans %24 ile %70 arasında değişmektedir.

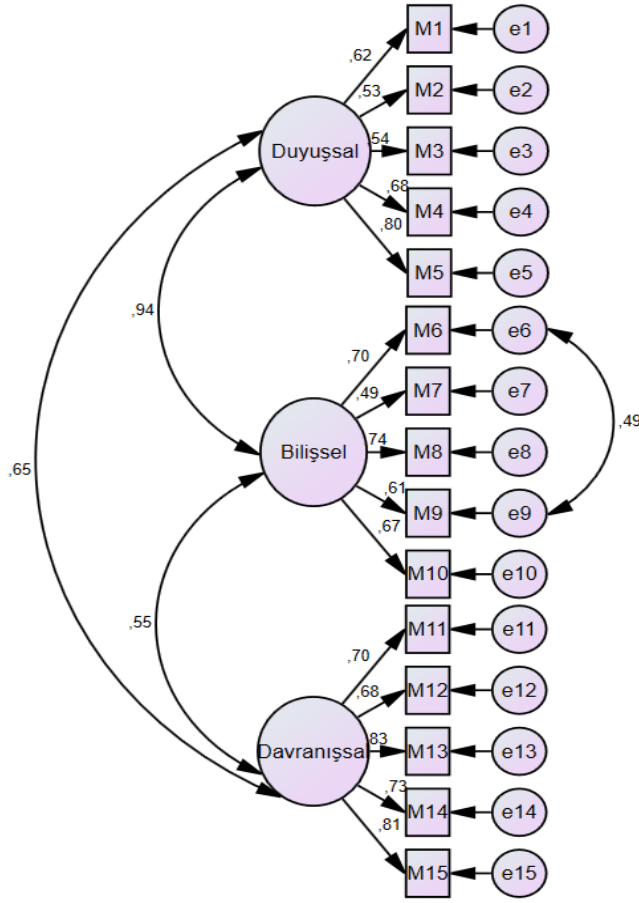
Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği'nin üç faktörlü yapısını test etmek amacıyla gerçekleştirilen DFA analizi sonuçları Şekil 4'te sunulmuştur.

DFA analizlerinin dışında, Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği yapı geçerliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla mevcut ölçek ile benzer bir yapıyı ölçtüğü bilinen Akademik Uyum Ölçeği (Duru ve Balkıs, 2015) 63 öğretmen adayına uygulanmıştır. İki ölçek puanı arasındaki ilişkilerin incelenmesi amacıyla Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda iki ölçek toplam puanları arasında pozitif yönlü, orta düzeyli ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır $r(63) = .61$, $p < .01$. Bunun yanı sıra, duyuşsal alt boyut $r(63) = .63$, $p < ,001$, bilişsel alt boyut

$r(63)=,54, p<,001$ ve psikomotor alt boyut $r(63)=,37, p<,001$ ile Akademik Uyum Ölçeği (Duru ve Balkıs, 2015) puanları arasında pozitif yönlü, orta düzey ve anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

şekil 4

Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği 2. Uygulama Standartlaştırılmış DFA Çözümleri

Güvenirliğe İlişkin Bulgular

Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği'nin güvenirliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla üç hafta ara ile test tekrar test uygulaması gerçekteşirilmıştir. Ölçeğin birinci ve ikinci uygulaması alt boyutlar ve toplam puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek amacıyla ilişkili örnekleme t-testi ve alt ölçek puanları ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla Pearson momentler çarpımı korelasyon analizi

gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ölçek ve alt boyutları için Cronbach alfa (Cr α) güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 17 ve Tablo 18’de sırasıyla sunulmuştur.

Tablo 17

Test-Tekrar Test Güvenirliği

Boyut	Uygulama	$\bar{X}$	SS	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>r</i> ₁₋₂
Duyuşsal	1	21,75	3,00	1,36	63	,18	,71**
	2	21,36	3,01				
Bilişsel	1	19,64	3,68	1,11	63	,27	,74**
	2	19,28	3,53				
Davranışsal	1	18,44	4,05	-,79	63	,43	,83**
	2	18,67	4,16				
Toplam	1	59,83	8,81	,78	63	,44	,83**
	2	59,31	9,19				

**p < ,01

Tablo 17 incelendiğinde, duyuşsal alt boyut $t(63)=1,36$, $p>,05$, bilişsel alt boyut $t(63)=1,11$, $p>,05$, davranışsal alt boyut $t(63)=-,79$, $p>,05$ ve 1,-2, uygulama toplam $t(63)=,78$, $p>,05$ puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı görölmektedir. Bunun yanı sıra, duyuşsal alt boyut $r(63)=,71$, $p<,001$, bilişsel alt boyut $r(63)=,74$, $p<,001$, davranışsal alt boyutu $r(63)=,83$, $p<,001$ ve 1,-2, uygulama toplam $r(763)=,83$, $p<,001$ puanları arasında pozitif yönlü yüksek bir ilişki bulunmaktadır. Bu bulgular ölçeğin her iki uygulamada da benzer ve kararlı sonuçlar verdiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 18

Ölçeğin İç Tutarlılığı

Alt Boyutlar	Madde Sayısı	Cr α
Duyuşsal	5	,76

Bilişsel	5	,80
Davranışsal	5	,86
Toplam	15	,89

Tablo 18 incelendiğinde, duyuşsal boyut için α katsayısının ,76, bilişsel boyut için ,80, davranışsal boyut için ,86 ve tüm ölçek için ,89 olduğu görölmektedir. Ölçek puanlarının güvenilirliği için kabul edilebilir değer ,70 ve üzeridir (Pallant, 2016). Bu ölçüt dikkate alındığında ölçeğin tamamının ve alt boyutlarının yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmanın amacı eğitim fakóltesinde öğrenim gören öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlar çerçevesinde ölçmeyi amaçlayan, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Analiz sonuçları her iki ölçeğin faktör yapılarının kabul edilebilir olduğunu ve öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını ölçmede geçerli ve güvenilir ölçme araçları olduğunu destekler niteliktedir.

İki farklı katılımcı grubu üzerinde yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin her biri dört maddeden oluşan üç boyutlu (bilişsel, duyuşsal ve davranışsal) yapısını destekler niteliktedir. Sonuçlar, model uyum indekslerinin ölçüt değerlerle karşılaştırıldığında iyi ve mükemmel uyum düzeyinde değerlere sahip olduğunu işaret etmektedir. Analiz sonuçları ayrıca standartlaştırılmış regresyon katsayılarının her bir boyut için 0,55-0,89 arasında değiştini göstermektedir. Maddelerin beta değerleri yüksek ve varyansa katkıları anlamlıdır. Ek olarak analiz sonuçlarına göre, maddelerin kendi aralarındaki korelasyon değerlerinin 0,14 ile 0,62 arasında değiştini ve maddelerin birbirleriyle pozitif yönde ilişkili oldukları görölmüştür. Bu sonuçlara göre ölçeğin yapısının güçlü olduğu söylenebilir.

DFA analizlerinin dışında, Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla Erkuş ve diğerleri (2000) tarafından geliştirilen Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği arasındaki ilişki incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre hem her iki ölçek toplam puanları arasında hem de alt boyutlar ile Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği toplam puanları arasında pozitif yönlü,

yüksek ve anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar ölçeğin yapı geçerliğinin bir diğer göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Pamukkale Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin güvenilirliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla öğretmen formu için dört haftalık ve psikolojik danışman formu için üç haftalık bir ara ile test tekrar test uygulaması gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin birinci ve ikinci uygulaması alt boyutlar ve toplam puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek amacıyla ilişkili örneklem t-testi ve alt ölçek puanları ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar her iki uygulamada ortalamalar arasında fark olmadığını ve alt boyutlar arasında 0,75 ile 0,86 arasında değişen pozitif yönlü yüksek ilişkiler olduğunu destekler niteliktedir. Ölçeğin iç güvenilirliğine ilişkin analiz sonuçları α katsayısının; duyuşsal boyut için ,75, bilişsel boyut için ,85, davranışsal boyut için ,81 ve tüm ölçek için ,87 olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlara göre, ölçeğin tamamının ve alt boyutlarının yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Öğretmen adayları üzerinde yapılan analizlere benzer şekilde, iki farklı psikolojik danışman adayı grubu üzerinde yapılan analizler Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin her biri beş maddeden oluşan üç boyutlu yapısını destekler niteliktedir. Sonuçlara göre model uyum indekslerinin ölçüt değerlerle karşılaştırıldığında kabul edilebilir değerlere sahip oldukları söylenebilir. Analiz sonuçları ayrıca standartlaştırılmış regresyon katsayılarının her bir boyut için 0,49-0,83 arasında değiştini ve istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir. Her bir alt boyutta maddelerin açıkladıkları varyans %24 ile %70 arasında değişmektedir. Ek olarak maddelerin kendi aralarındaki korelasyon değerlerinin 0,19 ile 0,75 arasında değiştini ve maddelerin birbirleriyle pozitif yönde ve ilişkili oldukları görülmüştür.

DFA analizlerinin dışında, Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla Duru ve Balkıs (2015) tarafından uyarlanan, katılımcıların kendilerini öğrenim gördükleri alana uygunlukları açısından değerlendirdikleri Akademik Uyum Ölçeği arasındaki ilişki incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre, hem her iki ölçek toplam puanları arasında hem de alt boyutlar ile Akademik Uyum Ölçeği toplam puanları arasında pozitif yönlü, orta düzeyde ve anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar ölçeğin yapı geçerliğinin bir diğer göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Pamukkale Psikolojik Danışmanlık Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği'nin güvenilirliğine ilişkin kanıt sunmak amacıyla test tekrar test uygulaması gerçekteşirilmıştir. Ölçeğin birinci ve ikinci uygulaması alt boyutlar ve toplam puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek amacıyla ilişkili örnekleme t-testi ve alt ölçek puanları ve toplam puanlar arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla korelasyon analizi gerçekteşirilmıştir. Sonuçlar her iki uygulamada ortalamalar arasında fark olmadığını ve alt boyutlar arasında 0,71 ile 0,83 arasında değişen pozitif yönlü yüksek ilişkiler olduğunu göstermiştir. Ölçeğin iç güvenilirliğine ilişkin analiz sonuçları α katsayısının; duyuşsal boyut için ,76, bilişsel boyut için ,80, davranışsal boyut için ,86 ve tüm ölçek için ,89 olduğunu destekler niteliktedir. Ölçek puanlarının güvenilirliği için kabul edilebilir değerin ,70 ve üzeri olduğu düşünöldüğünde sonuçlar anlamlı görölmektedir (Pallant, 2016). Bu sonuçlara göre, ölçeğin tamamının ve alt boyutlarının yeterli düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir.

Özetle, bu çalışmanın amacı eğitim fakóltesinde öğrenim gören öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını ölçmeyi amaçlayan, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Analiz sonuçları, geliştirilen ölçme araçlarının geçerli ve güvenilir olduğuna ve öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını ölçmede kullanılabileceğine yönelik psikometrik destek sağlamıştır. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ölçen çok boyutlu ölçme aracı sayısının olduğu sınırlı olduğu, psikolojik danışmanlık mesleğine yönelik tutumları ölçen ölçme aracının ise olmadığı dikkate alındığında çalışmanın literatüreye katkı sağladığı söylenebilir.

Çalışma ayrıca literatüreye kavramsal açıdan da katkı sağlamaktadır. Tutumun üç boyutu olduğu ve ölkemizde öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını üç boyutta değerlendiren başka ölçek olmadığı düşünöldüğünde çalışmanın literatüreye katkısı anlamlı görönmektedir. Tutumun önemli ve dayanıklı bir psikolojik yapı olduğu düşünöldüğünde ve bireyin alana yönelik motivasyonu ve alan uygulamalarından aldığı doyumuyla ilişkisi olduğu dikkate alındığında (Bowling vd., 2010; Gökçe, 1995; Jeans, 1995; Judge vd., 2017; Küçükahmet, 2003; Sparks vd., 2001) geliştirilen ölçeklerin öğretmen ve psikolojik danışman adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının belirlenmesinde olası mesleğe yönelik önyargıların henüz oluşmadan tespit edilmesinde ve gerekli önlemlerin alınmasında kullanılabileceği söylenebilir. Ayrıca, madde sayıları çok olan ölçme araçları kullanıldığında ve zamanın kısıtlı olduğu durumlarda, az maddeden oluşan ve yapısı güçlü ölçekleri kullanmak avantajlı olabilir (Balkıs ve Duru, 2022). Geliştirilen

ölçekler bu açıdan da alan uygulamalarıyla ilgili çalışmalara katkı sağlayabilir. Son olarak ölçek geliştirme sürecinde kullanılan kavramsal çerçeve, bu çalışmada psikolojik danışman adayları üzerinde gösterildiği gibi, herhangi bir mesleğe yönelik tutumun belirlenmesinde de esnek ve uyarlanabilir. Bu nedenle çalışmanın farklı mesleklere yönelik tutumların ölçülmesine yönelik ölçme aracı geliştirme süreçlerine kullanışlı bir kavramsal çerçeve sunduğu söylenebilir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında bu çalışmanın bulguları, bazı sınırlılıkları çerçevesinde değerlendirilmelidir. Birincisi, geliştirilen her iki ölçeğin psikometrik özellikleri sadece bir eğitim fakültesinin öğrencileri üzerinde test edilmiştir. Bu nedenle, ölçeklerin psikometrik özelliklerinin farklı üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde de test edilmesi; ölçeğin geçerliği ve güvenilirliğine, bulguların genellenebilirliğine katkı sağlayabilir. İkincisi, bu çalışmada ölçeğin yapısı farklı özelliklere sahip katılımcı grupları üzerinde test edilmemiştir. Bir diğer ifadeyle ölçüm değişmezliğiyle ilgili bir çalışmayı içermemektedir. Gelecek çalışmalar, cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzey gibi farklı özelliklere sahip gruplarda ölçeğin yapısının test edilmesi amacıyla hizmet edebilir.

Etik Kurul İzin Bilgisi: *Bu araştırma, Pamukkale Üniversitesi etik kurulunun 9/10/2019 tarihli 12-02 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.*

Çıkar Çatışması: *Bu makalenin yazarları herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemektedir.*

Yazarlık Katkı Beyanı: **Erdinç Duru:** *Kavramsallaştırma, araştırma tasarımı, literatür taraması, yazma, eleştirel inceleme. Ömür Kaya Kalkan:* *Araştırma tasarımı, veri toplama ve analizi, literatür taraması, analiz ve yazma. Turgut Türkdogan:* *Araştırma tasarımı, veri toplama ve analizi, literatür taraması, analiz ve yazma. Özen Yıldırım:* *Araştırma tasarımı, literatür taraması, veri toplama ve analizi. Murat Balkis:* *Araştırma tasarımı, literatür taraması, veri toplama ve analizi. Ahu Arıcıoğlu:* *Araştırma tasarımı, literatür taraması, veri toplama ve analizi.*

Teşekkür: *Araştırma yazarları olarak Proje ekibine "Öğretmen Yeterlikleri Üzerine Boylamsal Bir Araştırma: Pamukkale Üniversitesi Örneği" başlıklı proje kapsamında veri toplama sürecindeki katkıları açısından minnettarlıklarımızı ve teşekkürlerimizi dile getirmek isteriz. (Prof. Dr. Asuman Duatepe Paksu, Prof. Dr. Sevgi Özgüngör, Prof. Dr. Turan Paker, Prof. Dr. Yasin Doğan, Doç. Dr. Sibel Duru, Dr. Öğr. Üyesi Emel Sarıtaş, Dr.*

Öğr. Üyesi Gülten Yıldırım, Dr. Öğr. Üyesi Aytaç Karakaş, Dr. Öğr. Üyesi Emine Gaye Çontay, Dr. Öğretim Görevlisi Gülsüm Çatalbaş, Dr. Arşt. Gör. Ulaş İlic).

Kaynakça

- Ajsen, I. (1989). Attitude structure and behavior. In A. R. Pratkanis, S. J. Breckler, & A. G. Greenwald (Eds.), *Attitude structure and function* (pp. 241–274). Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Arpacı, D. ve Bardakçı, M. (2015). Meslek öncesi öğretmen kimliği ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3), 687-719.
- Aşkar, P., Erden, M. (1987). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği. *Çağdaş Eğitim*, 121 (12), 8-11.
- Balkıs, M. ve Duru, E. (2022). Akademik Erteleme Ölçeği'nin Kısa Formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Pamukkale Eğitim Fakültesi Dergisi*, 54, 410-425.doi: 109779.pauefd. 952291.
- Bandalos, D. L., & Finney, S. J. (2010). Factor analysis: Exploratory and confirmatory. In G. R. Hancock & R. O. Mueller (Eds.), *The reviewer's guide to quantitative methods in the social sciences* (pp. 93-114). New York, NY: Routledge.
- Başbay, M., Ünver, G., & Bümen, N. T. (2009). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: Boylamsal bir çalışma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 59(59), 345-366.
- Baykara Pehlivan, K. (2010). Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 9(2), 749-763.
- Bowling, N. A., Eschleman, K. J., & Wang, Q. (2010), A meta-analytic examination of the relationship between job satisfaction and subjective well-being. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 83: 915-934. <https://doi.org/10.1348/096317909X478557>
- Browne, M. W. & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. In K. A. Bollen & J. S. Long (Editors): *Testing Structural Equating Models*, Sage Publications.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1989). Single sample cross-validation indices for covariance structures. *Multivariate behavioral research*, 24(4), 445-455.

- Çapa, Y. ve Çil, N. (2000) Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 69-73.
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53.
- Çetin, Ş., (2006). Öğretmenlik mesleği tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18: 28-37.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve Lisrel uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Duatepe, A., & Akkuş-Çıkla, O. (2004). The attitudes towards teaching professions of in-service and pre-service primary school teachers. *Pedagogika*, 70, 61-65.
- Duru, E. ve Balkıs, M. (2015). Birey-çevre uyumu, aidiyet duygusu, akademik doyum ve akademik başarı arasındaki ilişkilerin analizi. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(1), 122-141.
- Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1998). Attitude structure and function. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *The handbook of social psychology* (pp. 269–322). McGraw-Hill.
- Erkuş, A., Sanlı, N., Bağlı, M. T. ve Güven, K. (2000). Öğretmenliğe ilişkin tutum ölçeği geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 25(116).
- Fraenkel, J. R., Wallen, N., & Hyun, H. (2015). *How to design and evaluate research in education*. NY: McGraw Hill.
- Gökçe, E., 1995. *The role of the teacher in development of educational programs*. World Conference on Teacher Education. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Yayınları.
- Güneyli, A., & Aslan, C. (2009). Evaluation of Turkish prospective teachers' attitudes towards teaching profession (Near East University case). *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 1(1), 313-319.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural equation modeling: a multidisciplinary journal*, 6(1), 1-55.

- Jeans, A. B. (1995). *Teacher education: an international research agenda*. World Conference on Teacher Education. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Yayınları
- Judge, T. A., Weiss, H. M., Kammeyer-Mueller, J. D., & Hulin, C. L. (2017). Job attitudes, job satisfaction, and job affect: A century of continuity and of change. *Journal of Applied Psychology, 102*(3), 356–374. <https://doi.org/10.1037/apl0000181>
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1999). *Yeni insan ve insanlar* (10. Baskı). İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kahramanoğlu, R., Yokuş, E., Cücük, E., Vural, S. ve Şiraz, F. (2018). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği (ÖMYTÖ): Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies: Educational Sciences, 13*(11), 1169-1686. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies>. 13561
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2nd ed.). New York: Guilford Press.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling* (3rd ed.). New York: Guilford Press.
- Kuzgun, Y. (2000). *Meslek danışmanlığı: Kuramlar uygulamalar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Küçükahmet, L. (2003). *Öğretimi planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özder, H., Konedralı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi, 2*(2), 253-275.
- Özguven, E. (2011). *Psikolojik testler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Pallant, J. (2016). *SPSS survival manual* (sixth edition). New York: Mc GrawHill Education.
- Sayın, S. (2005). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları ve mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *Eğitim Araştırmaları, 19*, 272-281.
- Schmitt, N., Oswald, F. L., Friede, A., Imus, A., & Merritt, S. (2008). Perceived fit with an academic environment: Attitudinal and behavioral outcomes. *Journal of Vocational Behavior, 72*, 317-335.
- Semerci, Ç., (1999), Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeği. *Eğitim ve Bilim, 23*(111), 51-55.

- Semerci, N., & Semerci, Ç. (2004). Türkiye'de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146.
- Sparks, K., Faragher, B., & Cooper, C.L. (2001), Well-being and occupational health in the 21st century workplace. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 74, 489-509. <https://doi.org/10.1348/096317901167497>
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2014). *Using multivariate statistics* (6th new international ed.). Essex: Pearson.
- Ünişen, A., & Demirel, N. (2018). Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(67), 997-1013.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45(45), 109-127.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.
- Wilcox, D., Liu, J. C., Thall, L., & Howley, T. (2017). Integration of teaching practice for students' 21st century skills: Faculty practice and perception. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*, 13(2), 55–77.

Ekler

Tablo A. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği Birinci Uygulama Değişkenler Arası Korelasyon Katsayıları

	m1	m2	m3	m5	m7	m12	m13	m14	m15	m16	m17
m1	1,00										
m2	,47**	1,00									
m3	,50**	,47**	1,00								
m5	,45**	,45**	,51**	1,00							
m7	,48**	,34**	,42**	,35**	1,00						
m12	,47**	,39**	,37**	,29**	,75**	1,00					
m13	,45**	,31**	,40**	,34**	,58**	,64**	1,00				
m14	,32**	,26**	,32**	,38**	,35**	,35**	,36**	1,00			
m15	,23**	,28**	,35**	,32**	,29**	,32**	,34**	,53**	1,00		
m16	,32**	,32**	,37**	,46**	,33**	,33**	,32**	,53**	,56**	1,00	
m17	,29**	,30**	,30**	,33**	,26**	,25**	,27**	,48**	,53**	,49**	1,00

** p<,01, *p<,05

Tablo B. Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği İkinci Uygulama Değişkenler Arası Korelasyon Katsayıları

	m1	m2	m3	m4	m5	m6	m7	m8	m9	m10	m11	m12
m1	1,00											
m2	,39**	1,00										
m3	,58**	,36**	1,00									
m4	,47**	,38**	,49**	1,00								
m5	,56**	,38**	,49**	,37**	1,00							
m6	,46**	,38**	,43**	,34**	,75**	1,00						
m7	,41**	,22**	,45**	,33**	,65**	,62**	1,00					
m8	,42**	,34**	,39**	,46**	,51**	,50**	,44**	1,00				
m9	,25**	,26**	,29**	,32**	,27**	,19**	,20**	,20**	1,00			
m10	,19**	,26**	,21**	,27**	,17**	,23**	,26**	,22**	,53**	1,00		
m11	,32**	,28**	,36**	,47**	,27**	,26**	,30**	,31**	,52**	,58**	1,00	
m12	,23**	,33**	,22**	,30**	,22**	,23**	,23**	,24**	,43**	,56**	,53**	1,00

** p<,01, *p<,05

Tablo C. Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği Birinci Uygulama Değişkenler Arası Korelasyon Katsayıları

	m1	m2	m3	m5	m6	m7	m8	m10	m12	m13	m15	m16	m17	m18	m19
m1	1,00														
m2	,50**	1,00													
m3	,54**	,37**	1,00												
m5	,46**	,29**	,25**	1,00											
m6	,52**	,46**	,50**	,53**	1,00										
m7	,58**	,50**	,40**	,42**	,49**	1,00									
m8	,32**	,28**	,20**	,36**	,18*	,49**	1,00								
m10	,41**	,37**	,25**	,36**	,37**	,54**	,47**	1,00							
m12	,54**	,46**	,40**	,34**	,42**	,75**	,33**	,46**	1,00						
m13	,45**	,43**	,43**	,38**	,46**	,59**	,38**	,46**	,57**	1,00					
m15	,29**	,27**	,06	,30**	,25**	,32**	,31**	,32**	,26**	,27**	1,00				
m16	,29**	,28**	,19**	,50**	,33**	,31**	,29**	,35**	,27**	,46**	,51**	1,00			
m17	,22**	,29**	,15*	,37**	,33**	,26**	,21**	,21**	,22**	,33**	,55**	,57**	1,00		
m18	,18**	,21**	,23**	,31**	,28**	,28**	,29**	,19**	,20**	,34**	,55**	,55**	,71**	1,00	
m19	,25**	,22**	,18*	,33**	,27**	,32**	,24**	,24**	,32**	,37**	,51**	,59**	,67**	,59**	1,00

** p<,01, *p<,05

Tablo D. Psikolojik Danışmanlığa Yönelik Tutum Ölçeği İkinci Uygulama Değişkenler Arası Korelasyon Katsayıları

	m1	m2	m3	m4	m5	m6	m7	m8	m9	m10	m11	m12	m13	m14	m15
m1	1,00														
m2	,41**	1,00													
m3	,36**	,37**	1,00												
m4	,41**	,26**	,37**	1,00											
m5	,50**	,36**	,42**	,58**	1,00										
m6	,42**	,34**	,32**	,38**	,57**	1,00									
m7	,28**	,33**	,26**	,36**	,35**	,32**	1,00								
m8	,46**	,42**	,38**	,50**	,56**	,47**	,44**	1,00							
m9	,34**	,28**	,31**	,26**	,43**	,70**	,20**	,47**	1,00						
m10	,32**	,37**	,32**	,37**	,53**	,58**	,25**	,43**	,58**	1,00					
m11	,28**	,32**	,26**	,46**	,50**	,30**	,42**	,41**	,27**	,34**	1,00				
m12	,26**	,22**	,32**	,49**	,36**	,16**	,32**	,35**	,14**	,21**	,62**	1,00			
m13	,39**	,36**	,26**	,35**	,40**	,26**	,21**	,33**	,29**	,33**	,51**	,52**	1,00		
m14	,23**	,20**	,14*	,36**	,30**	,20**	,27**	,33**	,23**	,22**	,54**	,49**	,62**	1,00	
m15	,30**	,17**	,25**	,41**	,35**	,23**	,15**	,29**	,26**	,30**	,52**	,52**	,74**	,58**	1,00

** p<,01, *p<,05

Measurement of Professional Attitudes of Education Faculty Students: Pamukkale Teacher and Psychological Counsellor Candidate Forms*

Erdinç Duru¹, Ömür Kaya Kalkan², Turgut Türkdoğan³, Özen Yildirim⁴, Murat Balkis⁵, & Ahu Aricioğlu⁶

• **Received:** 26.05.2022 • **Accepted:** 05.09.2022 • **Published:** 02.05.2023

Abstract

The aim of this study is to develop valid and reliable measurement tools that can measure the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates studying at the faculty of education towards their professions. With this purpose, a number of analyses were conducted with different participant groups. As a result of the confirmatory factor analysis performed to test the construct validity of the scales, it was revealed that both scales have three-dimensional structure. Similar scale studies with validity analyses also provided psychometric support for the structure of the scales. The analyses performed within the scope of reliability studies showed that the internal consistency coefficients of the scales and their sub-dimensions were high. The test-retest analysis results indicated that the scales show stability over time regarding the behavioural domain they measure. As a result, the scales developed namely Pamukkale Attitude Towards Teaching Profession Scale and Pamukkale Attitude Towards Psychological Counselling Profession Scale are valid and reliable measurement tools that can be used to measure the attitudes of education faculty students towards their professions. The findings were discussed in the light of the literature and some suggestions were presented.

Keywords: Attitude towards profession, teacher candidate, counsellor candidate

¹ Prof.Dr. Pamukkale University, Turkey, (Corresponding Author), eduru@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0001-7027-4937

² Dr. Öğr. Ü. Pamukkale University, Turkey, kayakalkan@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0001-7088-4268

³ Doç. Dr. Pamukkale University, Turkey, tturkdogan@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0001-5440-341X

⁴ Doç. Dr. Pamukkale University, Turkey, ozenyildirim@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0003-2098-285X

⁵ Prof. Dr. Pamukkale University, Turkey, mbalkis@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0003-2249-1309

⁶ Doç. Dr. Pamukkale University, Turkey, aaricioglu@pau.edu.tr, ORCID ID 0000-0002-1068-1175

Cited

Duru, E., Kalkan, Ö.K., Türkdöğän, T., Yıldırım, Ö., Balkıs, M., & Arıcıoğlu, A. (2023). Measurement of professional attitudes of education faculty students: Pamukkale teacher and psychological counsellor candidate forms. *Pamukkale University Journal of Education*, 58, 201-239. doi:10.9779.pauefd.1121949

Introduction

Today, rapid changes in scientific, technological, and socio-cultural fields directly affect the process of raising qualified people who have the capability of effectively fulfilling the responsibilities required by the age. Competence areas required by the 21st century includes some comprehensive skills such as creativity, innovativeness, critical thinking, self-management, effective communication skills, openness to cooperation, establishing local and global connections, and using technology as a learning tool (Wilcox et al., 2017). In line with these developments, educational institutions intending to raise qualified individuals who can achieve the competencies required by the age also constantly strive to reconstruct their current education policies on the way to educating qualified educators.

Education faculties are the leading institutions that educate teachers who are responsible for accomplishing the teaching services aimed by the Turkish education system and psychological counsellors who are responsible for fulfilling student personality services, which are an inseparable element of the modern education system. The main purpose of education faculties is to raise teachers and school counsellors, who will serve as the basic constituent of the education system, as qualified members of their profession equipped with sufficient knowledge and skills. In regard to the issue of raising qualified prospective teachers and psychological counsellors, another fundamental factor that is considered as important as the fact that students should be equipped with sufficient knowledge and skills is the quality of students' attitudes towards the profession (Başbay et al., 2009).

The attitude is defined as the internal tendencies of an individual that regulate his/her opinions, feelings, and behaviours towards a certain psychological object (Kağıtçıbaşı, 1999). Accordingly, the measurable dimensions of the attitude include the following: whether the cognitive, affective, and behavioural tendencies of the individual regarding a certain subject are positive or negative, to what extent the subject affects the emotions of the individual, and whether the internal tendency regarding the subject is intense enough to turn into a reflective/behavioural reaction. (Kağıtçıbaşı, 1999; Özgüven, 2011). While the cognitive

component of attitude is related to the opinions and beliefs about an object, the emotional reactions such as loving-hating towards the object and the physiological reactions such as sweating and excitement are related to its affective component. The behavioural component includes all the observed actions towards the attitude object. The strength or intensity of an attitude is directly proportional to the harmony of these three components (Kağıtçıbaşı, 1999). In the light of these explanations, it seems essential to emphasise that the attitude towards a person, object, situation, event or phenomenon includes three dimensions and that these dimensions act in harmony in terms of conceptualization. Accordingly, it can be said that the presence of these three dimensions in an attitude scale to be developed and the inclusion of items referring to these dimensions in the content of the scale will strengthen the structure of the measurement tool. In this study, attitude towards teaching and psychological counselling profession is conceptualized as an interconnected three-dimensional structure.

In general, attitude towards profession as a research variable stands out as an important research subject due to its significant effect on the well-being of individuals. The concept of profession can be defined as a set of services fulfilled by individuals within the framework of the law in order to earn their livelihood based on the skills acquired through a systematic education (Kuzgun, 2000). On the other hand, the choice of profession, with its operational meaning, is essentially a preference that determined the direction of the individual's future lifestyle. Individuals' attitudes towards professional activities, which account for a substantial part of their actions in life, are a significant predictor of professional satisfaction (Judge et al., 2017), and individuals' perceived professional satisfaction is significantly associated with important mental health variables such as life satisfaction, happiness, and positive affect (Bowling et al., 2011; Sparks et al., 2001). Teachers' attitudes towards the profession are of critical importance for the learning process to go on in a more productive environment and for students to progress in their education with a higher academic motivation (Gökçe, 1995; Jeans, 1995; Küçükahmet, 2003).

In this context, the quality of the attitudes of the students studying at the faculty of education towards teaching is a key factor for the education process to achieve the goal of raising a qualified teacher or psychological counsellor. Measuring attitudes towards the teaching profession has been the subject matter of numerous studies. Relevant studies in the literature report that especially teacher candidates have strong positive attitudes towards the profession (Baykara Pehlivan, 2010; Çapa & Çil, 2000; Çapri & Çelikkaleli, 2008; Duatepe & Akkuş-Çıkla, 2004; Güneyli & Aslan, 2009; Özder et al., 2010; Sayın, 2005; Semerci &

Semerci, 2004). On the other hand, while the measurement tools, which are widely used in research studies to determine the attitudes of prospective teachers towards the profession provide considerable contributions to the literature, they have some limitations.

One of the limitations of the measurement tools that are currently being used in research studies is that some of these scales need to be updated considering the date they were developed (Aşkar & Erden, 1987; Çetin, 2006; Erkuş et al., 2000; Semerci, 1999; Üstüner, 2006). Another limitation observed regarding the measurement tools currently used is the fact that attitudes towards teaching profession including cognitive, affective and behavioural dimensions are measured with a single-factor structure (Arpacı & Bardakçı, 2015; Aşkar & Erden, 1987; Erkuş et al., 2000; Kahramanoğlu et al., 2018; Semerci, 1999; Üstüner, 2006). Besides, no measurement tool has been found to measure the professional attitudes of the psychological counsellor candidates who will work as psychological counsellors in public and private schools affiliated to the Ministry of National Education after graduating from the Psychological Counselling and Guidance program of the faculties of education. As a result, the aim of this study is to develop valid and reliable measurement tools that aim to measure the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates studying at the faculty of education within the framework of cognitive, affective, and behavioural dimensions.

Method

Research Design

The present study was designed around survey model. Survey design is used to identify the characteristics of a group through measurement tools such as interview questions, questionnaires, and tests (Fraenkel et al., 2015).

Sample of the Study

The data for Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale and Pamukkale Attitude towards Psychological Counselling Profession scale were collected from teacher and psychological counsellor candidates studying at various departments and class levels of Pamukkale University Faculty of Education in the 2020-2021 and 2021-2022 academic years as a part of the project titled “A Longitudinal Study on Teacher Competencies: The Case of Pamukkale University”. Convenience sampling method was used in order to determine the participants. It was specially aimed to reach different branch and class levels to increase the probability that the sample represents the characteristics of the population. Information

regarding the sample for the attitude towards teaching profession scale and the sample for attitude towards psychological counselling are presented below, respectively.

The Sample for Pamukkale Attitude Towards Teaching Profession Scale

In the process of developing an attitude scale towards teaching, the data were collected from two different participant groups. Descriptive statistics on the characteristics of these groups are presented in Table 1 and Table 2, respectively.

Participant Group 1 for Pamukkale Attitude Towards Teaching Profession Scale

The draft form of the scale, which was developed by designing a three-factor structure theoretically, was applied to 498 teacher candidates. After inappropriate responses (univariate and multivariate outlier observations) were removed, a data set consisting of 489 participant responses was obtained. The distribution of the teacher candidates in this data set according to gender, department and class levels is presented in Table 1.

Table 1

Distribution of the Teacher Candidates by Gender, Department, and Class Level

Variable	Level	Frequency (f)	Percentage (%)
Gender	Female	357	73
	Male	132	27
Department	Mathematics Teaching	139	28.40
	Social Sciences Teaching	104	21.30
	Classroom Teaching	79	16.20
	English Language Teaching	70	14.30
	Science Teaching	66	13.50
	Computer and Instructional Technologies	16	3.30
	Preschool Teaching	14	2.90

Class	1	145	29.70
	2	124	25.40
	3	108	22.10
	4	112	22.90
Total		489	100.00

As can be seen in Table 1, 73% of the participants are female and 27% of them are male teacher candidates. In the distribution, the number of female teacher candidates is high. According to the department studied, the number of the teacher candidates participating in the study from the departments of mathematics teaching (28%) and social sciences teaching (21%) is higher than the number of the participants in the other departments. The least number of participants in the sample is in the pre-school teaching (3%) and computer and instructional technologies teaching (3%) departments. In terms of the class levels, 30% of the participants are in the first class, 25% in the second, 22% in the third and 23% in the fourth class. The distribution of the students in the sample according to their class levels is close to each other.

Participant Group 2 for Pamukkale Attitude Towards Teaching Profession Scale

After the first application, with the aim of retesting the construct validity of the scale (the new version of the scale in which four items were added to the cognitive dimension), the scale was administered to 404 teacher candidates. After removing inappropriate responses (univariate and multivariate outlier observations), a data set of 394 participant responses was obtained. The distribution of the teacher candidates by gender, department and class levels is presented in Table 2.

Table 2

Distribution of the Teacher Candidates by Gender, Department, And Class Level

Variable	Level	Frequency (f)	Percentage (%)
Gender	Female	312	79.20
	Male	82	20.80
Department	Social Sciences Teaching	105	26.60

	Mathematics Teaching	94	23.90
	Science Teaching	84	21.30
	English Language Teaching	60	15.20
	Preschool Teaching	20	5.10
	Special Education	14	3.60
	Classroom Teaching	7	1.80
	Computer and Instructional Technologies	4	1.00
	Turkish Language Teaching	3	0.80
	Music Teaching	3	0.80
Class	1	91	23.10
	2	130	33.00
	3	80	20.30
	4	93	23.60
Total		394	100.00

Table 2 demonstrates that 79% of the participants are female and 21% are male teacher candidates. In the distribution, the number of female teacher candidates is high. According to the department studied, the number of the teacher candidates participating in the study from the departments of social sciences teaching (27%) and mathematics teaching (24%) is higher than the number of the participants studying in the other programs. The least number of participants in the sample is in Turkish Language Teaching (0.8%) and Music Teaching (0.8%) departments. In terms of the class levels, 23% of the participants are in the first class, 33% in the second, 20% in the third and 24% in the fourth class.

The Sample for Pamukkale Attitude Towards Psychological Counselling Profession Scale

In the process of developing an attitude scale towards the profession of psychological counselling, the data here were also collected from two different participant groups. Descriptive statistics on the characteristics of these groups are presented in Table 3 and Table 4, respectively.

Participant Group 1 for Pamukkale Attitudes Towards Psychological Counselling Profession Scale

Pamukkale Attitudes Towards Psychological Counselling Profession Draft Form was applied to 212 counsellor candidates. After removing the inappropriate responses (univariate and multivariate outlier observations), a data set consisting of 201 participant responses was obtained. The distribution of counsellor candidates in this data set according to gender and class levels is presented in Table 3.

Table 3*Distribution of Counsellor Candidates by Gender, Department, and Class Level*

Variable	Level	Frequency (f)	Percentage (%)
Gender	Female	159	79.10
	Male	42	20.90
Class	1	36	17.90
	2	32	15.90
	3	60	29.90
	4	73	36.30
Total		201	100.00

According to Table 3, 79% of the participants are female and 21% are male counsellor candidates. In the distribution, the number of female psychological counsellor candidates is high. In terms of the class levels, 18% of the participants are in the first class, 16% in the second, 30% in the third and 36% in the fourth class.

Participant Group 2 for Pamukkale Attitudes Towards Psychological Counselling Profession Scale

The final form of Pamukkale attitude towards psychological counselling profession scale was applied to 290 psychological counsellor candidates, and a data set consisting of 283 participant responses was obtained after inappropriate responses (univariate and multivariate outlier observations) were removed. The distribution of the counsellor candidates in this data set according to gender and class level is presented in Table 4.

Table 4

Distribution of Counsellor Candidates by Gender, Department, and Class Level

Variable	Level	Frequency (f)	Percentage (%)
Gender	Female	199	70.30
	Male	84	29.70
Class	1	73	25.80
	2	74	26.10
	3	66	23.30
	4	70	24.70
Total		283	100.00

According to Table 4, 70% of the participants are female and 30% male psychological counsellor candidates. In the distribution, the number of the female psychological counsellor candidates is high. In terms of the class level, 26% of the participants are in the first class, 26% in the second, 23% in the third and 25% in the fourth class.

Data Collection Tools

Demographic Information Form

The demographic information of the participants was collected through the demographic information form.

Academic Fit Scale

Academic Fit Scale was developed by Schmitt, Oswald, Friede, Imus, and Merritt (2008). The scale is a 5-point Likert type scale consisting of six items in which participants are asked to rate themselves between 1 and 5 points. The original internal consistency of the scale was reported as .75 (Schmitt et al., 2008). The scale was adapted into Turkish by Duru and Balkıs (2015). The internal consistency coefficient of the scale was reported as .74.

Attitude Towards Teaching Profession Scale

The Attitude Towards Teaching Profession Scale, developed by Erkuş, Sanlı, Bağlı and Güven (2000), consists of 22 items. The scale items are graded within a range between 1 as "not appropriate at all and 5 as "completely appropriate". There are 10 items with positive statement and 13 items with negative statements in the scale. The internal consistency coefficient of the scale was found to be .99.

Scale Development Process

Development Process of Pamukkale Attitude Towards Teaching Profession Scale

While developing Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale, first of all, attitude scales in the literature and their theoretical structures were examined (e.g., Arpacı & Bardakçı, 2015; Demirel & Ünişen, 2018; Erkuş et al., 2000; Kahramanoğlu et al., 2018; Üstüner, 2006 etc.). As a result of these reviews and the items written by the researchers, an item pool containing 45 attitude statements was created. After the items were reviewed by the researchers, a 19-item scale form including cognitive (6 items), affective (6 items) and behavioural (7 items) dimensions was created. The scale items are graded as a five-point Likert scale. Each item is answered in a range between (1) "I strongly disagree and (5) I strongly agree". The scale form was reviewed in terms of grammatical errors, linguistic intelligibility, validity of the scale items, scientific norms, and technical features. A trial application was carried out with 20 teacher candidates in order to find out the estimated scale application time and to determine the intelligibility of the scale items. The scale form was finalized in line with the opinions of the participants. In order to test the validity and reliability of the scale, applications were carried out with two different groups of 489 and 394 teacher candidates. In addition, so as to provide evidence for the construct validity of the scale one more time, Attitude Towards Teaching Profession Scale developed by Erkuş et al. (2000) was

used. In order to provide evidence for the reliability of the scale, test-retest application was carried out with 79 people.

Development Process of Pamukkale Attitude Towards Psychological Counselling Profession Scale

During the development of Pamukkale Attitude Towards Psychological Counselling Profession Scale, 19 attitude statements in the draft form of the attitude towards teaching profession scale were benefited. The draft form of the attitude towards the psychological counselling profession scale was created by using the expression "psychological counsellor" instead of the expression "teacher" in these statements. In order to test the validity and reliability of the scale, applications were carried out with two different groups consisting of 201 and 283 counsellor candidates. In addition, to provide evidence for the construct validity of the scale, Academic Fit Scale developed by Schmitt et al. (2008) and adapted into Turkish by Duru and Balkis (2015) were used. In order to provide evidence for the reliability of the scale, test-retest application was carried out with 63 people.

Data Analysis

When the literature is examined, there is no single way to start the analyses with explanatory or confirmatory techniques; and this decision is up to the researcher based on his sufficient knowledge of the structure and the way to be followed in the process (Çokluk et al., 2010). If the structure of the feature to be measured is known well, and the factors under the structure are known, the analyses can be started with confirmatory factor analysis (CFA) (Bandalos & Finney, 2010; Kline, 2011). Since in this study a scale measuring the three-factor structure of the attitude towards teaching with cognitive, affective, and psychomotor dimensions was designed, the analyses were directly started with CFA (Ajzen, 1989; Eagly & Chaiken, 1998). Within the scope of the study, the data belonging to two different participant groups were obtained, and frequency (f) and percentage (%) were used in reporting the descriptive statistics of these groups. Mean ($\bar{X}$), mode, median, skewness coefficient (Sk) and kurtosis coefficient (Kr) values were used to examine the normality of the data sets. In the evaluation of the normality of the data sets, the criterion of the Kr values being in the range of ± 1 was taken into consideration (Cokluk et al., 2010). In order to examine univariate outliers, scale total scores and sub-dimension scores obtained from both applications were converted to standard Z values, and observations outside the ± 3 range were excluded from the data sets (Çokluk et al., 2010). In order to examine multivariate outliers, Mahalanobis distances were used and the

significance of multivariate outliers was tested at the $p < .001$ level. As a result of the outliers analysis, 9 observations from the first data set and 10 observations from the second data set of the attitude towards teaching profession scale were removed. Also, 11 observations from the first data set and 7 observations from the second data set of the attitude towards psychological counselling profession scale were removed.

The maximum likelihood (ML) method was chosen to obtain the CFA estimates. In the evaluation of CFA model fit, χ^2 goodness-fit, normed fit index (NFI), comparative fit index (CFI), and Tucker-Lewis index (TLI), root mean square error of approximation (RMSEA), and standardized root-square-means (SRMR) statistics were used. SPSS and AMOS package programs were used to analyse data.

In order to provide evidence for the reliability of Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale and Pamukkale Attitude towards Psychological Counselling Profession Scale, test-retest application was carried out. To examine the relationships between both scales and the scale scores obtained from the two applications, Pearson-moment product correlation coefficient was calculated. Additionally, related samples t-test analyses were carried out in order to examine whether the scale sub-dimension scores obtained from the test-retest application changed over time (stability). Regarding the internal consistency of Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale and Pamukkale Attitude towards Counselling Profession Scale, Cronbach alpha ($Cr \alpha$) reliability coefficients were calculated for each sub-dimension and total scores of the scales.

In order to provide evidence for the construct validity of the Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale, its correlation with the Attitude towards Teaching Profession Scale (Erkuş et al., 2000), which is known to measure the same construct and whose validity and reliability has been ensured, was examined. In order to provide evidence for the construct validity of Pamukkale Attitude towards Psychological Counselling Profession Scale, its correlation with Academic Fit Scale (Duru & Balkıs, 2015), which is known to measure a similar construct and whose validity and reliability has been ensured, was examined. The Pearson-Moment product correlation coefficient was used to analyse the correlations between both scales developed within the scope of this study and the scale scores measuring similar constructs.

Findings

Findings Related to Pamukkale Attitude Towards Teaching Profession Scale

Findings Regarding the Normality of the Datasets

The descriptive statistics obtained from the first (n=489) and second application (n=394) of Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale regarding the sub-dimension scores and the total scale score were presented in Table 5.

Table 5

Descriptive Statistics Regarding the 1st And 2nd Applications of Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale

Application	Subdimensions	n	$\bar{X}$	Median	Mod	SD	Sk	Kr
1	Affective	489	17.51	18.00	20.00	2.23	-0.77	0.00
	Cognitive	489	11.41	12.00	15.00	2.56	-0.37	-0.34
	Behavioural	489	15.85	16.00	16.00	2.66	-0.50	0.04
	Total	489	44.77	45.00	44.00	6.09	-0.42	-0.28
2	Affective	394	17.76	18.00	20.00	2.00	-0.74	-0.14
	Cognitive	394	15.74	16.00	16.00	3.04	-0.44	-0.31
	Behavioural	394	16.16	16.00	16.00	2.57	-0.34	-0.25
	Total	394	49.66	50.00	49.00	6.15	-0.40	-0.28

Looking at Table 5, it is seen that the Sk values of the scale sub-dimensions and the total scores obtained from the scale in the first and second applications were in the range of ± 1 . Therefore, it can be stated that the total and sub-dimension scores of the scale did not show an excessive deviation from the normal distribution (Çokluk et al., 2010).

Findings Regarding Construct Validity

CFA Results of the First Application

The first application of Pamukkale Attitude Towards Teaching Profession Scale was carried out on the responses obtained from 489 teacher candidates. 19 items were included in the

214 Duru, Kalkan, Türkoğan, Yıldırım, Balkıs, & Arıcıoğlu/Pamukkale University Journal of Education, 58, 201-239, 2023
analysis, and as a result of CFA, it was determined that 8 items (4, 6, 8, 9, 10, 11, 18, 19) were not statistically significant. Model fit indices obtained as a result of CFA performed after these items were removed from the scale were presented in Table 6 (See Table A for correlation values between items).

When Table 6 was examined, it was seen that the model fit indices have good and excellent fit levels when compared with the criterion values. The parameter estimation values of the CFA model were presented in Table 7.

Table 6

Fit Indices and Fit Criterion for the First Application CFA

Fit indexes examined	Index values	Fit Criterion	Evaluation	References
χ^2/df	2.7	$0 \leq \chi^2/df \leq 3$	Perfect fit	Kline, 2005
NFI	.95	≥ 0.95	Good fit	Tabachnick& Fidell, 2014
CFI	.97	≥ 0.95	Good fit	Tabachnick& Fidell, 2014
TLI	.96	≥ 0.95	Good fit	Tabachnick& Fidell, 2014
RMSEA	.06	≤ 0.08	Good fit	Browne & Cudeck, 1993
SRMR	.04	$SRMR \leq 0.05$	Good fit	Hu & Bentler, 1999

As can be seen in Table 7, the standardized regression coefficients ranged between 0.66-0.072 in the affective dimension, between 0.72-0.88 in the cognitive dimension and between 0.68-0.75 in the behavioural dimension. All standardized regression coefficients were significant at the $p < 0.001$ level. The variance explained by the items in all sub-dimensions varied between 43% and 78%.

Table 7*Parameter Estimation Values of the First Application CFA*

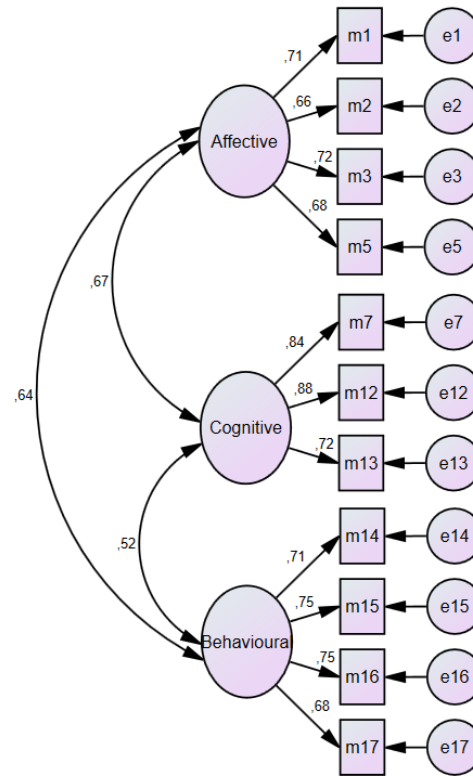
Subdimensions	Item number	B	SH	β	z	R ²
Affective	m1	1.00	0.00	0.71		
	m2	1.09	0.09	0.66	12.57***	0.43
	m3	0.92	0.07	0.72	13.55***	0.52
	m5	0.83	0.06	0.68	12.89***	0.46
Cognitive	m7	1.00	0.00	0.84		
	m12	1.19	0.06	0.88	21.02***	0.78
	m13	0.68	0.04	0.72	17.22***	0.52
Behavioural	m14	1.00	0.00	0.71		
	m15	1.17	0.08	0.75	14.21***	0.56
	m16	1.00	0.07	0.75	14.23***	0.56
	m17	1.00	0.08	0.68	13.08***	0.46

*** $p < .001$

The results of the first application CFA analysis carried out to test the three-factor structure of the scale were presented in Figure 1.

Figure 1

Standardized CFA Solutions of the 1st Application of Pamukkale Attitudes Towards Teaching Profession Scale

CFA Results of the Second Application

The results obtained from the first CFA application were discussed by the researchers and the presence of three items in the cognitive dimension was evaluated as a risk for the structure, validity and reliability of the scale. By adding four new items under this dimension (“the decision to be a teacher is a conscious choice for me”, “the thing that leads me to the teaching profession is my belief that I will be a good teacher”, “my reason for choosing to be a teacher is that I think I will be a good teacher”, “I think that choosing the teaching profession is the right decision), a second construct validity testing process was started with 394 different teacher candidates with similar sample structure (participant group 2).

As a result of the analysis, after adding the statement (“the thing that leads me to the teaching profession is my belief that I will be a good teacher”) to the cognitive dimension that provided the highest model data compatibility among the four statements added to the

cognitive dimension, the scale was finalized. The CFA model fit indices for this application were presented in Table 8 (See Table B for correlation values between items).

Table 8

Fit Indices and Fit Criterion for the Second Application CFA

Fit indexes examined	Index values	Fit criterion	Evaluation	References
χ^2/df	3	$0 \leq \chi^2/df \leq 3$	Perfect fit	Kline, 2005
NFI	0.93	≥ 0.90	Good fit	Hu & Bentler, 1999
CFI	0.95	≥ 0.95	Good fit	Tabachnick & Fidell, 2014
TLI	0.93	≥ 0.90	Good fit	Hu & Bentler, 1999
RMSEA	0.07	≤ 0.08	Good fit	Browne & Cudeck, 1993
SRMR	0.05	$SRMR \leq 0.05$	Good fit	Hu & Bentler, 1999

According to Table 8, it is seen that the model fit indices had values of good and perfect fit. The parameter estimation values of the second application CFA model were presented in Table 9.

Table 9

Parameter Estimation Values of the Second Application CFA Model

Subdimensions	Item number	B	SH	β	z	R ²
Affective	m1	1.00	0.00	0.75		
	m2	0.97	1.00	0.55	9.92***	0.30
	m3	1.03	0.08	0.73	13.20***	0.54
	m4	0.87	0.07	0.65	11.85***	0.43

Cognitive	m5	1.00	0.00	0.89		
	m6	1.05	0.05	0.84	20.10***	0.70
	m7	0.71	0.04	0.73	16.64***	0.54
	m8	0.63	0.05	0.61	12.91***	0.37
Behavioural	m9	1.00	0.00	0.67		
	m10	1.36	0.11	0.76	12.10***	0.57
	m11	1.17	1.00	0.78	12.37***	0.61
	m12	1.25	0.11	0.69	11.38***	0.48

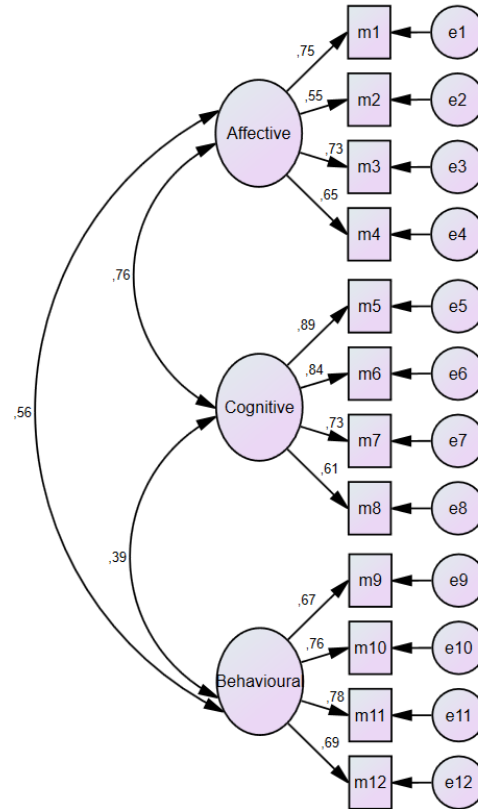

*** $p < .001$

As is seen in Table 9, the standardized regression coefficients varied between 0.55-0.75 in the affective dimension, between 0.61-0.89 in the cognitive dimension and between 0.67-0.78 in the behavioural dimension. All standardized regression coefficients were significant at the $p < 0.001$ level. The variance explained by the items in each sub-dimension varied between 30% and 70%. In the final form of the scale, each sub-dimension of attitude consisted of four items. The results of the second application CFA analysis, which was carried out to test this factorial structure of the scale, were presented in Figure 2.

Figure 2

Standardized CFA Solutions of the 2nd Application of Pamukkale Attitudes Scale towards Teaching Profession

Apart from the CFA analyses, the Attitude towards Teaching Profession Scale (Erkuş et al., 2000), which is known to measure the same construct as the present scale, was applied to 79 pre-service teachers in order to provide evidence for the construct validity of the Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale. Pearson product-moment correlation analysis was performed to examine the relationships between the two scale scores. As a result of the analysis, a positive, high and significant relationship was found between the total scores of the two scales $r(79) = .78, p < .01$. In addition, there was a positive, high and significant relationship between the affective sub-dimension and the scores of the Attitudes towards Teaching Profession Scale (Erkuş et al., 2000) $r(79) = .79, p < .001$. A positive, high and significant relationship was found between the cognitive sub-dimension and the scores of the Attitudes towards Teaching Profession Scale (Erkuş et al., 2000) $r(79) = .76, p < .001$, and there was a positive, moderate and significant relationship between the behavioural sub-dimension

220 Duru, Kalkan, Türkoğan, Yıldırım, Balkıs, & Arıcıoğlu/Pamukkale University Journal of Education, 58, 201-239, 2023 and the scores of the Attitudes towards Teaching Profession Scale (Erkuş et al., 2000) $r(79)=.50, p<.001$.

Findings Regarding Reliability

In order to provide evidence for the reliability of Pamukkale Attitudes towards Teaching Profession Scale, a test-retest application was carried out with an interval of four weeks. In order to examine whether there was a significant difference between the sub-dimensions and total scores of the first and second application of the scale, the related sample t-test were implemented while Pearson-moment product correlation analysis were implemented to determine the relationships between the subscale scores and the total scores. In addition, Cronbach's alpha (Cr α) reliability coefficients were calculated for the scale and its sub-dimensions. The results of the analysis were presented in Table 10 and Table 11 respectively.

Table 10

Test- Retest Reliability

Subdimensions	Applications	$\bar{X}$	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>r</i> ₁₋₂
Affective	1	17.08	2.45	1.38	78	0.17	.78**
	2	16.82	2.52				
Cognitive	1	15.58	3.08	0.55	78	0.58	.86**
	2	15.48	3.16				
Behavioural	1	15.33	2.69	1.31	78	0.20	.75**
	2	15.03	3.03				
Total	1	47.99	7.05	1.49	78	0.14	.86**
	2	47.33	7.55				

** $p<.01$

Table 10 demonstrates that that there was no significant difference in the affective sub-dimension $t(78)=1.38, p>.05$, the cognitive sub-dimension $t(78)=0.55, p>.05$, the behavioural sub-dimension $t(78)=1.31, p>.05$ and the first and second applications total score means $t(78)=1.49, p>.05$. In addition, there was a high positive correlation between the affective sub-

Duru, Kalkan, Türkoğan, Yıldırım, Balkıs, & Arıcıoğlu/Pamukkale University Journal of Education, 58, 201-239, 2023 221
dimension $r(78)=.78, p<.001$, the cognitive sub-dimension $r(78)=.86, p<.001$, the behavioural sub-dimension $r(78)=.75, p<.001$ and the first and second application total scores $r(78)=.86, p<.001$. These findings revealed that the scale presents similar and stable results in both applications.

Table 11

Internal Consistency of the Scale

Subdimensions	Item number	Cr α
Affective	4	.75
Cognitive	4	.85
Behavioural	4	.81
Total	12	.87

Looking at Table 11, it is seen that the α coefficient for the affective dimension was .75 while it was .85 for the cognitive dimension, .81 for the behavioural dimension and .87 for the whole scale. The acceptable value for the reliability of the scale scores is .70 and above (Pallant, 2016). Considering this criterion, it can be said that the whole scale and its sub-dimensions have sufficient reliability.

Findings Related to Pamukkale Attitude Towards Psychological Counselling Profession Scale

Findings Regarding the Normality Of The Datasets

Pamukkale Attitude Towards Psychological Counselling Profession Scale was applied to 201 psychological counsellor candidates, and the descriptive statistics obtained regarding the scale sub-dimensions and scale total scores were presented in Table 12.

Table 12

Descriptive Statistics Regarding The 1st And 2nd Applications of Pamukkale Attitude towards Psychological Counselling Profession Scale

Applications	Dimensions	n	$\bar{X}$	Median	Mod	SD	Sk	Kr
1	Affective	201	22.76	23.00	25.00	2.27	-1.03	0.49

	Cognitive	201	19.86	20.00	21.00	3.27	-0.64	0.20
	Behavioural	201	19.91	20.00	20.00	3.54	-0.49	-0.17
	Total	201	62.53	64.00	64.00	7.46	-0.41	-0.36
2	Affective	283	21.92	22.00	24.00	2.59	-0.82	0.00
	Cognitive	283	19.68	20.00	20.00	3.43	-0.54	-0.13
	Behavioural	283	19.49	19.00	25.00	3.75	-0.19	-0.77
	Total	283	61.08	62.00	68.00	8.15	-0.49	-0.44

When Table 12 is examined, it is seen that the Sk values of the sub-dimensions of the scale and the total scores obtained from the scale were in the range of ± 1 . Therefore, it can be stated that the total and sub-dimension scores of the scale did not show an excessive deviation from the normal distribution (Cokluk, Şekercioğlu, & Büyüköztürk, 2010).

Findings Regarding Construct Validity

CFA Results of the First Application

The first application of CFA for Pamukkale Attitude Towards Psychological Counselling Profession Scale was carried out based on the responses obtained from 201 psychological counsellor candidates. 19 items were included in the analysis and as a result of CFA, it was determined that 4 items (4, 9, 11, 14) were not statistically significant. The model fit indices obtained as a result of the first CFA analysis performed after removing these items from the scale were presented in Table 13 (See Table C for correlation values between items).

Table 13

Fit Indices and Fit Criterion for the First Application CFA

Fit indexes examined	Index values	Fit criterion	Evaluation	References
χ^2/df	2.3	$0 \leq \chi^2/df \leq 3$	Perfect fit	Kline, 2005
NFI	.87	< 0.90	Weak fit	Hu & Bentler, 1999

CFI	.92	≥ 0.90	Good fit	Hu & Bentler, 1999
TLI	.90	≥ 0.90	Good fit	Hu & Bentler, 1999
RMSEA	.08	≤ 0.08	Acceptable fit	Browne & Cudeck, 1993
SRMR	.07	$SRMR \leq 0.08$	Acceptable fit	Hu & Bentler, 1999

According to Table 13, when the model fit indices are compared with the criterion values, one fit index is weak, and the other fit indices have acceptable, good and perfect fit levels. The parameter estimation values of the CFA model are presented in Table 14.

Table 14

Parameter Estimation Values of the First Application CFA Model

Subdimensions	Item Number	B	SH	β	z	R ²
Affective	m1	1.00	0.00	0.78		0.61
	m2	0.93	0.18	0.64	8.72***	0.40
	m3	0.54	0.07	0.61	8.37***	0.38
	m5	0.58	0.07	0.60	8.15***	0.36
	m6	0.78	0.08	0.73	10.02***	0.53
Cognitive	m7	1.00	0.00	0.89		0.79
	m8	0.49	0.06	0.53	7.76***	0.28
	m10	0.63	0.07	0.62	9.62***	0.38
	m12	1.02	0.07	0.81	13.93***	0.65
	m13	0.63	0.06	0.70	11.36***	0.49
Behavioural	m15	1.00	0.00	0.68		0.46

m16	0.94	0.11	0.72	8.97***	0.51
m17	1.22	0.12	0.84	10.21***	0.71
m18	1.35	0.14	0.80	9.80***	0.63
m19	0.97	0.10	0.78	9.61***	0.61

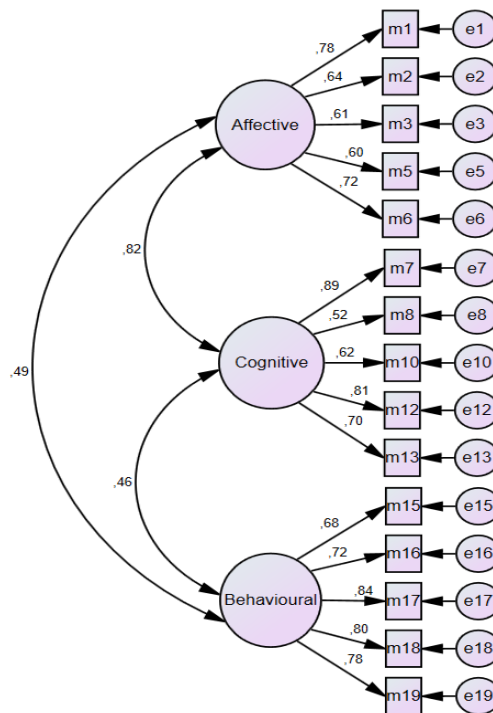
*** $p < .001$

As is seen in Table 14, the standardized regression coefficients varied between 0.60-0.078 in the affective dimension, between 0.53-0.89 in the cognitive dimension and between 0.68-0.84 in the behavioural dimension. All standardized regression coefficients were significant at the $p < 0.001$ level. The variance explained by the items in all sub-dimensions varied between 28% and 79%.

The results of the CFA analysis carried out to test the three-factor structure of the Attitude Towards Psychological Counselling Scale were presented in Figure 3.

Figure 3

Standardized CFA Solutions of the 1st Application of Pamukkale Attitudes towards Psychological Counselling Profession Scale

CFA Results of the Second Application

The second CFA application of Attitude Towards Psychological Counselling Scale was carried out on the responses of 283 psychological counsellor candidates to 15 items. CFA results showed poor model data fit (χ^2 [sd = 87, N = 283] = 351.60, $p < .001$, $\chi^2/sd = 4.04$, RMSEA = .104, SRMR = .075, NFI = .83, CFI = .86 and TLI = .84). Change (modification) index values were examined to investigate the source of the low data-model fit. Change index values showed a high level of correlation between item 6 and item 9. When both items were examined, it was seen that item 6 (I believe the most ideal profession for me is psychological counselling) and item 9 (Even if I had the chance to choose another profession, I would still prefer psychological counselling) were similar in terms of content and it was decided to make a change (modification), so CFA analysis was performed again. Model fit indices obtained from the analysis were presented in Table 15 (See Table D for correlation values between items).

Table 15

Fit Indices and Fit Criterion of the Second Application CFA

Fit indexes examined	Index values	Fit criterion	Evaluation	References
χ^2/df	3.5	$3 \leq \chi^2/df \leq 5$	Good fit	Sümer, 2000
NFI	.85	< 0.90	Weak fit	Hu & Bentler, 1999
CFI	.89	< 0.90	Weak fit	Hu & Bentler, 1999
TLI	.86	< 0.90	Weak fit	Hu & Bentler, 1999
RMSEA	.09	≤ 0.10	Acceptable fit	Browne, & Cudeck, 1989
SRMR	.06	$SRMR \leq 0.08$	Acceptable fit	Hu & Bentler, 1999

When Table 15 is examined, it is seen that the model fit indices had weak, acceptable and good fit levels. The parameter estimation values of the second application of CFA model were presented in Table 16.

Table 16*Parameter Estimation Values of the Second Application CFA Model*

Subdimensions	Item Number	B	SH	β	z	R ²
Affective	m1	1.00	0.00	0.62		0.39
	m2	0.90	0.12	0.53	7.63***	0.28
	m3	0.60	0.08	0.54	7.75***	0.29
	m4	0.81	0.09	0.68	9.32***	0.46
	m5	1.08	0.10	0.80	10.49***	0.65
Cognitive	m6	1.00	0.00	0.70		0.50
	m7	0.57	0.08	0.49	7.52***	0.24
	m8	0.92	0.08	0.74	10.96***	0.55
	m9	0.97	0.08	0.61	12.79***	0.37
	m10	0.80	0.08	0.67	10.04***	0.45
Behavioural	m11	1.00	0.000	0.70		0.49
	m12	0.86	0.08	0.68	10.52***	0.47
	m13	1.20	0.10	0.83	12.55***	0.70
	m14	1.21	0.11	0.73	11.12***	0.53
	m15	1.08	0.09	0.81	12.31***	0.66

***p<.001

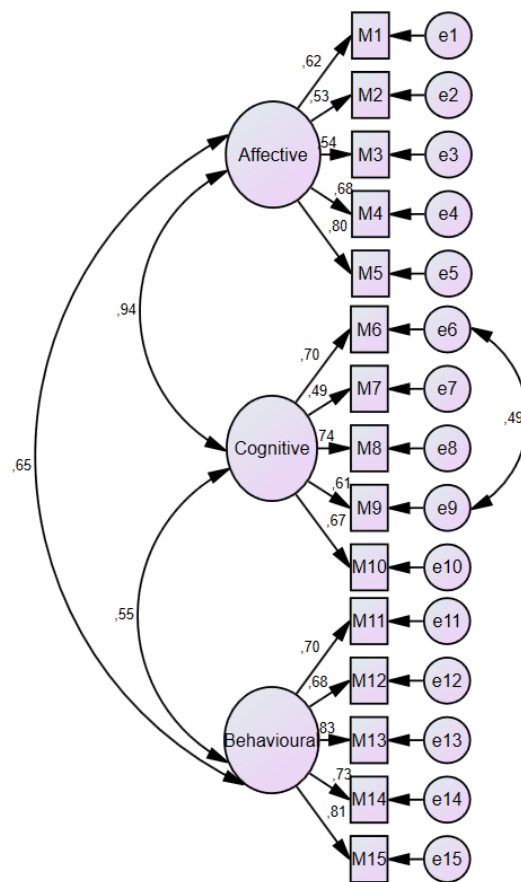
As is seen in Table 16, the standardized regression coefficients varied between 0.528-0.803 in the affective dimension, between 0.493-0.740 in the cognitive dimension and between 0.684-0.834 in the behavioural dimension. All standardized regression coefficients

were significant at the $p < 0.001$ level. The variance explained by the items in all sub-dimensions varied between 24% and 70%.

The results of the CFA analysis performed to test the three-factor structure of the Attitude Towards Psychological Counselling Scale were presented in Figure 4.

Figure 4

Standardized CFA Solutions of the 2nd Application of Attitude Towards Psychological Counselling Scale

Apart from the CFA analyses, Academic Fit Scale (Duru & Balkıs, 2015), which is known to measure a similar construct with the present scale, was applied to 63 pre-service teachers in order to provide evidence for the construct validity of the Pamukkale Attitude towards the Counselling Profession Scale. Pearson product-moment correlation analysis was performed to examine the relationships between the two scale scores. As a result of the analysis, a positive, moderate, and significant relationship was found between the total scores of the two scales. $r(63) = .61, p < .01$. In addition, there is a positive, moderate and significant relationship between the affective sub-dimension scores $r(63) = .63, p < .001$, the cognitive sub-

228 Duru, Kalkan, Türkoğan, Yıldırım, Balkıs, & Arıcıoğlu/Pamukkale University Journal of Education, 58, 201-239, 2023
dimension scores $r(63)=.54, p<.001$, and the psychomotor sub-dimension scores $r(63)=.37, p<.001$ and Academic Fit Scale (Duru & Balkıs, 2015) scores.

Findings Regarding Reliability

In order to provide evidence for the reliability of the Attitude towards Psychological Counselling Scale, a test-retest application was carried out with an interval of three weeks. To examine whether there was a significant difference between the sub-dimensions and total scores of the first and second applications of the scale, paired samples t-test were implemented while to determine the relationships between the subscale scores and the total scores Pearson-moment product correlation analysis were implemented. In addition, Cronbach's alpha ($Cr \alpha$) reliability coefficients were calculated for the scale and its sub-dimensions. The results of the analysis were presented in Table 17 and Table 18, respectively.

Tablo 17

Test-Retest Reliability

Dimensions	Applications	$\bar{X}$	SD	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i>	<i>r</i> ₁₋₂
Affective	1	21.75	3.00	1.36	63	.18	.71**
	2	21.36	3.01				
Cognitive	1	19.64	3.68	1.11	63	.27	.74**
	2	19.28	3.53				
Behavioural	1	18.44	4.05	-.79	63	.43	.83**
	2	18.67	4.16				
Total	1	59.83	8.81	.78	63	.44	.83**
	2	59.31	9.19				

** $p<.01$

When Table 17 is examined, it is seen that there was no significant difference in the affective sub-dimension $t(63)=1.36, p>.05$, the cognitive sub-dimension $t(63)=1.11, p>.05$, the behavioural sub-dimension $t(63)=-.79, p>.05$ and the first and the second applications total score means $t(63)=.78, p>.05$. In addition, there was a high positive correlation between the

affective sub-dimension $r(63)=.71, p<.001$, the cognitive sub-dimension $r(63)=.74, p<.001$, the behavioural sub-dimension $r(63)=.83, p<.001$ and the first and second applications total scores $r(763)=.83, p<.001$. These findings revealed that the scale displayed similar and stable results in both implications.

Table 18

Internal Consistency of the Scale

Subdimensions	Item Number	Cr α
Affective	5	.76
Cognitive	5	.80
Behavioural	5	.86
Total	15	.89

As can be seen in Table 18, the α coefficient for the affective dimension was .76 and it was .80 for the cognitive dimension while it was .86 for the behavioural dimension and .89 for the whole scale. The acceptable value for the reliability of the scale scores is .70 and above (Pallant, 2016). Considering this criterion, it can be said that the whole scale and its sub-dimensions have sufficient reliability.

Discussion and Conclusion

The aim of this study was to develop valid and reliable measurement tools that can measure the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates studying at the faculty of education towards their profession within the framework of cognitive, affective and behavioural dimensions. The results of the analysis supported that the factor structures of both scales were acceptable and that they were valid and reliable measurement tools in measuring the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates towards their profession.

The results of the confirmatory factor analysis conducted on two different participant groups seemed to support the three-dimensional (cognitive, affective, and behavioural) structure of Pamukkale Attitudes towards Teaching Profession Scale, each of which consists of four items. The results indicated that the model fit indices had good and excellent fit levels when compared to the criterion values. The analysis results also showed that the standardized regression coefficients varied between 0.55-0.89 for each dimension. The beta values of the

items were high and their contribution to the variance was significant. In addition, according to the results of the analysis, it was seen that the correlation values of the items varied between 0.14 and 0.62 and that the items were positively related to each other. According to these results, it can be said that the structure of the scale is strong.

Apart from the CFA analyses, the relationship between the Attitude towards Teaching Profession Scale developed by Erkuş et al. (2000) and this scale was examined in order to provide evidence for the construct validity of the Pamukkale Attitude towards Teaching Profession Scale. It was observed that there were positive, high and significant relationships not only between the total scores of both scales but also the total scores of subdimensions and the Attitude towards Teaching Profession Scale according to the results of the analysis. These results can be considered as another indicator of the construct validity of the scale.

In order to provide evidence for the reliability of Pamukkale Attitudes towards Teaching Profession Scale, a test-retest application was carried out with a four-week interval for the teacher form and a three-week interval for the psychological counsellor form. In order to examine whether there was a significant difference between the sub-dimensions and total scores of the first and second applications of the scale, paired samples t-test was implemented while correlation analysis was implemented to determine the relationships between the subscale scores and the total scores. The results supported that there was no difference between the means in both implications and that there were high positive correlations between the sub-dimensions ranging from 0.75 to 0.86. The results of the analysis regarding the internal reliability of the scale were determined by the α coefficient. The α coefficient was .75 for the affective dimension and .85 for the cognitive dimension while it was .81 for the behavioural dimension and .87 for the whole scale. According to these results, it can be said that the whole scale and its sub-dimensions have sufficient reliability.

Similar to the analyses conducted on the pre-service teachers, the analyses on two different groups of counsellor candidates support the three-dimensional structure of the Pamukkale Attitude towards the Counselling Profession Scale, each of which consists of five items. According to the results, it can be said that the model fit indices had acceptable values when compared with the criterion values. The analysis results also showed that the standardized regression coefficients varied between 0.49-0.83 for each dimension and were statistically significant. The variance explained by the items in each sub-dimension ranged

Duru, Kalkan, Türkoğan, Yıldırım, Balkıs, & Arıcıoğlu/Pamukkale University Journal of Education, 58, 201-239, 2023 231

from 24% to 70%. In addition, it was observed that the correlation values between the items varied between 0.19 and 0.75 and that the items were positively correlated with each other.

Apart from the CFA analyses, the relationship between Academic Fit Scale, which was adapted by Duru and Balkıs (2015) and in which the participants evaluated themselves in terms of their eligibility for the field they studied, and the Pamukkale Attitudes towards the Counselling Profession Scale was examined to provide evidence for the construct validity of this scale. According to the results of the analysis, it was seen that there were positive, moderate and significant relationships between the total scores of both scales and between the sub-dimensions and the total scores of Academic Fit Scale. These results can be considered as another indicator of the construct validity of the scale.

Test-retest application was carried out in order to provide evidence for the reliability of Pamukkale Attitudes Towards Psychological Counselling Profession Scale. In order to examine whether there was a significant difference between the sub-dimensions and total scores of the first and second implications of the scale, paired samples t-test was implemented while to determine the relationships between the subscale scores and the total scores correlation analysis was implemented. The results showed that there was no difference between the means in both applications and there were high positive correlations between the sub-dimensions ranging from 0.71 to 0.83. The results of the analysis regarding the internal reliability of the scale were determined by the α coefficient, which was .76 for the affective dimension, .80 for the cognitive dimension, .86 for the behavioural dimension and .89 for the whole scale. Considering that the acceptable value for the reliability of the scale scores is .70 and above, the results seemed significant (Pallant, 2016). According to these results, it can be said that the whole scale and its sub-dimensions have sufficient reliability.

To sum up, the aim of this study was to develop valid and reliable measurement tools that can measure the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates studying at the faculty of education towards their profession. The results of the analyses provided psychometric support indicating that the developed measurement tools were valid and reliable and could be used to measure the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates towards their profession. Considering that the number of multidimensional measurement tools measuring attitudes towards the teaching profession is quite limited, and that there is no measurement tool measuring the attitudes towards the psychological counselling profession, it can be said that the study contributes to the literature.

The study also contributes to the literature conceptually. Considering that there are three dimensions of attitude and that there is no other scale that evaluates the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates towards the profession in three dimensions, the contribution of the study to the literature seems significant. Considering that attitude is an important and everlasting psychological structure, and it is related to the individual's motivation towards the field and the satisfaction they receive from field practices (Bowling et al., 2011; Gökçe, 1995; Jeans, 1995; Judge et al., 2017; Küçükahmet, 2003; Sparks et al., 2001), it can be said that the scales developed can be used to determine the attitudes of teacher and psychological counsellor candidates towards the profession, to detect possible prejudices towards the profession before the prejudices occur, and to take the necessary precautions. Moreover, when measuring instruments with a large number of items are used and time is limited, it may be advantageous to use scales with few items and strong structure (Balkıs and Duru, 2022). The developed scales can contribute to studies related to field applications in this respect. Finally, the conceptual framework used in the scale development process is flexible and adaptable in determining the attitude towards any profession, as demonstrated in this study on psychological counsellor candidates. For this reason, it can be said that the study provides a useful conceptual framework for the development processes of a measurement tool used for measuring attitudes towards different professions.

In the light of the above explanations, the findings of this study should be evaluated within the framework of some limitations. First, the psychometric features of both developed scales were tested only on the students of an education faculty. For this reason, testing the psychometric features of the scales on students studying at education faculties of different universities can contribute to the validity and reliability of the scales as well as the generalizability of the findings. Second, the structure of the scale was not tested on groups of participants with different characteristics in this study. In other words, it was not a study of measurement invariance. Future studies may serve the purpose of testing the structure of the scale in groups with different characteristics such as gender and socio-economic level.

Ethics Committee Permission: *This study was carried out with the permission obtained from the Ethics Committee of the Pamukkale University, dated 9/10/2019 and numbered 12-02.*

Conflict of Interest Statement: *The authors declare that there is no conflict of interest.*

Author Contribution: *Erđinç Duru: Conceptualization, research design, literature review, writing, critical analysis. Ömür Kaya Kalkan: Research design, data collection and analysis,*

Duru, Kalkan, Türkdogan, Yildirim, Balkis, & Aricioğlu/Pamukkale University Journal of Education, 58, 201-239, 2023 233
literature review, analysis, and writing. Turgut Türkdogan: Research design, data collection and analysis, literature review, analysis, and writing. Özen Yildirim: Research design, literature review, data collection and analysis. Murat Balkis: Research design, literature review, data collection and analysis. Ahu Aricioğlu: Research design, literature review, data collection and analysis.

Acknowledgment: *The authors would like to thank to the project team (Prof. Dr. Asuman Duatepe Paksu, Prof. Dr. Sevgi Özgüngör, Prof. Dr. Turan Paker, Prof. Dr. Yasin Doğan, Assoc. Prof. Dr. Sibel Duru, Asst. Prof. Dr. Emel Sarıtaş, Ast. Prof. Dr. Gülten Yildirim, Ast. Prof. Dr. Aytaç Karakaş, Asst. Prof. Dr. Emine Gaye Çontay, Lecturer Dr. Gülsüm Çatalbaş, Dr. Res. Asst. Ulaş İlic) for their contributions to this study in the process of collecting the data as part of the project titled "A Longitudinal Research on Teacher Competencies: The Case of Pamukkale University."*

References

- Ajzen, I. (1989). Attitude structure and behavior. In A. R. Pratkanis, S. J. Breckler, & A. G. Greenwald (Eds.), *Attitude structure and function* (pp. 241–274). Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Arpacı, D. ve Bardakçı, M. (2015). Meslek öncesi öğretmen kimliği ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(3), 687-719.
- Aşkar, P., Erden, M. (1987). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği. *Çağdaş Eğitim*, 121 (12), 8-11.
- Balkıs, M. ve Duru, E. (2022). Akademik Erteleme Ölçeği'nin Kısa Formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Pamukkale Eğitim Fakültesi Dergisi*, 54, 410-425. doi: 109779.pauefd. 952291.
- Bandalos, D. L., & Finney, S. J. (2010). Factor analysis: Exploratory and confirmatory. In G. R. Hancock & R. O. Mueller (Eds.), *The reviewer's guide to quantitative methods in the social sciences* (pp. 93-114). New York, NY: Routledge.
- Başbay, M., Ünver, G. ve Bümen, N. T. (2009). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: Boylamsal bir çalışma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 59(59), 345-366.
- Baykara Pehlivan, K. (2010). Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *İlköğretim Online*, 9(2), 749-763.

- 234 Duru, Kalkan, Türkoğan, Yıldırım, Balkıs, & Arıcıoğlu/Pamukkale University Journal of Education, 58, 201-239, 2023
- Bowling, N. A., Eschleman, K. J., & Wang, Q. (2010), A meta-analytic examination of the relationship between job satisfaction and subjective well-being. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 83: 915-934. <https://doi.org/10.1348/096317909X478557>
- Browne, M. W. & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. In K. A. Bollen & J. S. Long (Editors): *Testing Structural Equating Models*, Sage Publications.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1989). Single sample cross-validation indices for covariance structures. *Multivariate behavioral research*, 24(4), 445-455.
- Çapa, Y. ve Çil, N. (2000) Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 69-73.
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53.
- Çetin, Ş., (2006). Öğretmenlik mesleği tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 28-37.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve Lisrel uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Duatepe, A., & Akkuş-Çıkla, O. (2004). The attitudes towards teaching professions of in-service and pre-service primary school teachers. *Pedagogika*, 70, 61-65.
- Duru, E. ve Balkıs, M. (2015). Birey-çevre uyumu, aidiyet duygusu, akademik doyum ve akademik başarı arasındaki ilişkilerin analizi. *Ege Eğitim Dergisi*, 16(1), 122-141.
- Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1998). Attitude structure and function. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *The handbook of social psychology* (pp. 269–322). McGraw-Hill.
- Erkuş, A., Sanlı, N., Bağlı, M. T. ve Güven, K. (2000). Öğretmenliğe ilişkin tutum ölçeği geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 25(116).
- Fraenkel, J. R., Wallen, N., & Hyun, H. (2015). *How to design and evaluate research in education*. NY: McGraw Hill.

Gökçe, E., 1995. *The role of the teacher in development of educational programs*. World Conference on Teacher Education. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Yayınları.

Güneyli, A., & Aslan, C. (2009). Evaluation of Turkish prospective teachers' attitudes towards teaching profession (Near East University case). *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 1(1), 313-319.

Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural equation modeling: a multidisciplinary journal*, 6(1), 1-55.

Jeans, A. B., 1995. *Teacher education: an international research agenda*. World Conference on Teacher Education. İzmir: 9 Eylül Üniversitesi Yayınları

Judge, T. A., Weiss, H. M., Kammeyer-Mueller, J. D., & Hulin, C. L. (2017). Job attitudes, job satisfaction, and job affect: A century of continuity and of change. *Journal of Applied Psychology*, 102(3), 356–374. <https://doi.org/10.1037/apl0000181>

Kağıtçıbaşı, Ç. (1999). *Yeni insan ve insanlar* (10. Baskı). İstanbul: Evrim Yayınevi.

Kahramanoğlu, R., Yokuş, E., Cücük, E., Vural, S. ve Şiraz, F. (2018). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği (ÖMYTÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Turkish Studies: Educational Sciences*, 13(11), 1169-1686. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13561>

Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling* (2nd ed.). New York: Guilford Press.

Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling* (3rd ed.). New York: Guilford Press.

Kuzgun, Y. (2000). *Meslek danışmanlığı: Kuramlar uygulamalar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Küçükahmet, L. (2003). *Öğretimi planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Özder, H., Konedralı, G. ve Zeki, C. P. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 2(2), 253-275.

Özgüven, E. (2011). *Psikolojik testler*. Ankara: PDREM Yayınları.

Pallant, J. (2016). *SPSS survival manual* (sixth edition). New York: Mc GrawHill Education.

Sayın, S. (2005). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları ve mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *Eğitim Araştırmaları*, 19, 272-281.

Schmitt, N., Oswald, F. L., Friede, A., Imus, A., & Merritt, S. (2008). Perceived fit with an academic environment: Attitudinal and behavioral outcomes. *Journal of Vocational Behavior*, 72, 317-335.

Semerci, Ç., (1999), Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeği. *Eğitim ve Bilim*, 23(111), 51-55.

Semerci, N., & Semerci, Ç. (2004). Türkiye'de öğretmenlik tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146.

Sparks, K., Faragher, B., & Cooper, C.L. (2001), Well-being and occupational health in the 21st century workplace. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 74, 489-509. <https://doi.org/10.1348/096317901167497>

Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74.

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2014). *Using multivariate statistics* (6th new international ed.). Essex: Pearson.

Ünişen, A., & Demirel, N. (2018). Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(67), 997-1013.

Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45(45), 109-127.

Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.

Wilcox, D., Liu, J. C., Thall, L., & Howley, T. (2017). Integration of teaching practice for students' 21st century skills: Faculty practice and perception. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*, 13(2), 55-77.

AppendixTable A. *Attitude Towards Teaching Profession Scale First Application Correlation Coefficients Between Variables*

	i1	i2	i3	i5	i7	i12	i13	i14	i15	i16	i17
i1	1.00										
i2	.47**	1.00									
i3	.50**	.47**	1.00								
i5	.45**	.45**	.51**	1.00							
i7	.48**	.34**	.42**	.35**	1.00						
i12	.47**	.39**	.37**	.29**	.75**	1.00					
i13	.45**	.31**	.40**	.34**	.58**	.64**	1.00				
i14	.32**	.26**	.32**	.38**	.35**	.35**	.36**	1.00			
i15	.23**	.28**	.35**	.32**	.29**	.32**	.34**	.53**	1.00		
i16	.32**	.32**	.37**	.46**	.33**	.33**	.32**	.53**	.56**	1.00	
i17	.29**	.30**	.30**	.33**	.26**	.25**	.27**	.48**	.53**	.49**	1.00

** p<.01, *p<.05

Table B. *Attitude towards Teaching Scale Second Application Correlation Coefficients between Variables*

	i1	i2	i3	i4	i5	i6	i7	i8	i9	i10	i11	i12
i1	1.00											
i2	.39**	1.00										
i3	.58**	.36**	1.00									
i4	.47**	.38**	.49**	1.00								
i5	.56**	.38**	.49**	.37**	1.00							
i6	.46**	.38**	.43**	.34**	.75**	1.00						
i7	.41**	.22**	.45**	.33**	.65**	.62**	1.00					
i8	.42**	.34**	.39**	.46**	.51**	.50**	.44**	1.00				
i9	.25**	.26**	.29**	.32**	.27**	.19**	.20**	.20**	1.00			
i10	.19**	.26**	.21**	.27**	.17**	.23**	.26**	.22**	.53**	1.00		
i11	.32**	.28**	.36**	.47**	.27**	.26**	.30**	.31**	.52**	.58**	1.00	
i12	.23**	.33**	.22**	.30**	.22**	.23**	.23**	.24**	.43**	.56**	.53**	1.00

** p<.01, *p<.05

Table C. *Attitude Towards Psychological Counselling Scale First Application Correlation Coefficients Between Variables*

	i1	i2	i3	i5	i6	i7	i8	i10	i12	i13	i15	i16	i17	i18	i19
i1	1.00														
i2	.50**	1.00													
i3	.54**	.37**	1.00												
i5	.46**	.29**	.25**	1.00											
i6	.52**	.46**	.50**	.53**	1.00										
i7	.58**	.50**	.40**	.42**	.49**	1.00									
i8	.32**	.28**	.20**	.36**	.18*	.49**	1.00								
i10	.41**	.37**	.25**	.36**	.37**	.54**	.47**	1.00							
i12	.54**	.46**	.40**	.34**	.42**	.75**	.33**	.46**	1.00						
i13	.45**	.43**	.43**	.38**	.46**	.59**	.38**	.46**	.57**	1.00					
i15	.29**	.27**	.06	.30**	.25**	.32**	.31**	.32**	.26**	.27**	1.00				
i16	.29**	.28**	.19**	.50**	.33**	.31**	.29**	.35**	.27**	.46**	.51**	1.00			
i17	.22**	.29**	.15*	.37**	.33**	.26**	.21**	.21**	.22**	.33**	.55**	.57**	1.00		
i18	.18**	.21**	.23**	.31**	.28**	.28**	.29**	.19**	.20**	.34**	.55**	.55**	.71**	1.00	
i19	.25**	.22**	.18*	.33**	.27**	.32**	.24**	.24**	.32**	.37**	.51**	.59**	.67**	.59**	1.00

** p<.01, *p<.05

Table D. *Attitude Towards Psychological Counselling Scale Second Application Correlation Coefficients Between Variables*

	i1	i2	i3	i4	i5	i6	i7	i8	i9	i10	i11	i12	i13	i14	i15
i1	1.00														
i2	.41**	1.00													
i3	.36**	.37**	1.00												
i4	.41**	.26**	.37**	1.00											
i5	.50**	.36**	.42**	.58**	1.00										
i6	.42**	.34**	.32**	.38**	.57**	1.00									
i7	.28**	.33**	.26**	.36**	.35**	.32**	1.00								
i8	.46**	.42**	.38**	.50**	.56**	.47**	.44**	1.00							
i9	.34**	.28**	.31**	.26**	.43**	.70**	.20**	.47**	1.00						
i10	.32**	.37**	.32**	.37**	.53**	.58**	.25**	.43**	.58**	1.00					
i11	.28**	.32**	.26**	.46**	.50**	.30**	.42**	.41**	.27**	.34**	1.00				
i12	.26**	.22**	.32**	.49**	.36**	.16**	.32**	.35**	.14**	.21**	.62**	1.00			
i13	.39**	.36**	.26**	.35**	.40**	.26**	.21**	.33**	.29**	.33**	.51**	.52**	1.00		
i14	.23**	.20**	.14*	.36**	.30**	.20**	.27**	.33**	.23**	.22**	.54**	.49**	.62**	1.00	
i15	.30**	.17**	.25**	.41**	.35**	.23**	.15**	.29**	.26**	.30**	.52**	.52**	.74**	.58**	1.00

** p<.01, *p<.05